

31993L0006

L 141/1

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

15.3.1993

DIRECTIVA 93/6/CEE A CONSILIULUI
din 15 martie 1993
privind rata de adecvare a capitalului întreprinderilor de investiții și al instituțiilor de credit

CONSILIUL COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, în special articolul 57 alineatul (2) prima și a treia teză,

având în vedere propunerea Comisiei ⁽¹⁾,

în cooperare cu Parlamentul European ⁽²⁾,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social ⁽³⁾,

întrucât obiectivul principal al Directivei 93/22/CEE a Consiliului din 10 mai 1993 privind serviciile de investiții în domeniul valorilor mobiliare ⁽⁴⁾ este să permită întreprinderilor de investiții autorizate și supravegheate de autoritățile competente din statul membru de origine să înființeze sucursale și să furnizeze servicii în mod liber în alte state membre; întrucât directiva menționată anterior prevede, prin urmare, coordonarea normelor de autorizare a întreprinderilor de investiții și a desfășurării activității acestora;

întrucât directiva menționată anterior nu stabilește însă norme privind fondurile proprii ale întreprinderilor de investiții și nici nu stabilește valoarea capitalului lor inițial; întrucât nu stabilește un cadru comun pentru supravegherea riscurilor la care sunt expuse întreprinderile menționate; întrucât directiva menționată anterior

face trimitere, în câteva din prevederile sale, la altă inițiativă comunitară al cărei obiectiv îl reprezintă tocmai adoptarea de măsuri coordonate în domeniile menționate;

întrucât abordarea adoptată constă în armonizarea esențială, necesară și suficientă pentru a asigura recunoașterea reciprocă a acordurilor și a sistemelor de supraveghere prudențială; întrucât adoptarea de măsuri de coordonare a definițiilor fondurilor proprii ale întreprinderilor de investiții, a stabilirii valorii capitalului lor inițial și a stabilirii unui cadru comun pentru supravegherea riscurilor la care sunt expuse întreprinderile de investiții sunt aspecte esențiale ale armonizării necesare realizării recunoașterii reciproce în cadrul pieței financiare interne;

întrucât este adecvat să se stabilească valori diferite ale capitalului inițial în funcție de paleta de activități pe care întreprinderile de investiții sunt autorizate să le desfășoare;

întrucât întreprinderile de investiții existente trebuie să fie autorizate să își continue în anumite condiții activitatea, chiar în cazul în care nu respectă valoarea minimă a capitalului inițial stabilită pentru întreprinderile nou înființate;

întrucât statele membre pot stabili norme mai stricte decât cele prevăzute în prezenta directivă;

întrucât prezenta directivă se înscrie într-un efort internațional mai larg întreprins în vederea apropiării normelor în vigoare privind supravegherea întreprinderilor de investiții și instituțiilor de credit (denumite în continuare colectiv „instituții”);

întrucât normele de bază comune privind fondurile proprii ale instituțiilor reprezintă un element cheie al pieței interne în sectorul serviciilor de investiții, deoarece fondurile proprii permit

⁽¹⁾ JO C 152, 21.6.1990, p. 6 și
JO C 50, 25.2.1992, p. 5.

⁽²⁾ JO C 326, 16.12.1991, p. 89 și
JO C 337, 21.12.1992, p. 114.

⁽³⁾ JO C 69, 18.3.1991, p. 1.

⁽⁴⁾ JO L 141, 11.6.1993, p. 27.

asigurarea continuității activității acestor instituții și protejarea investitorilor;

întrucât, pe o piață financiară comună, instituțiile, fie ele întreprinderi de investiții, fie instituții de credit, sunt în concurență directă între ele;

întrucât este, prin urmare, de dorit aplicarea unui tratament egal instituțiilor de credit și întreprinderilor de investiții;

întrucât, în ceea ce privește instituțiile de credit, au fost deja stabilite norme comune privind controlul și supravegherea riscurilor creditului în Directiva 89/647/CEE a Consiliului din 18 decembrie 1989 privind rata solvabilității instituțiilor de credit ⁽¹⁾;

întrucât este necesară elaborarea de norme comune privind riscurile de piață la care sunt expuse instituțiile de credit și instituirea unui cadru complementar pentru supravegherea riscurilor la care sunt expuse instituțiile, mai ales a riscurilor de piață și, în special, a riscurilor de poziție, a riscurilor de regularizare/contrapartidă și a riscurilor de schimb valutar;

întrucât este necesară introducerea conceptului de „portofoliu privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare”, care să conțină pozițiile în titluri și în alte instrumente financiare deținute în scopuri comerciale și care sunt expuse în principal riscurilor de piață și riscurilor privind anumite servicii financiare furnizate clientului;

întrucât este de dorit ca instituțiile al căror portofoliu privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare este modest, în termeni atât absoluți, cât și relativi, să poată aplica mai degrabă Directiva 89/647/CEE decât dispozițiile anexelor I și II la prezenta directivă;

întrucât este important ca la supravegherea riscului de regularizare/livrare să se țină cont de existența sistemelor care oferă o protecție adecvată ce diminuează acest risc;

întrucât, în toate cazurile, instituțiile trebuie să se conformeze dispozițiilor prezentei directive în ceea ce privește acoperirea riscurilor de schimb valutar în toate activitățile lor; întrucât cerințele de capital trebuie să fie mai reduse în cazul pozițiilor exprimate în valute strâns legate între ele, fie că acestea sunt confirmate statistic, fie că decurg din acorduri interguvernamentale obligatorii, în special din cele încheiate în vederea instituirii uniunii monetare europene;

întrucât existența în toate instituțiile a unui sistem intern de supraveghere și control a riscurilor de rată a dobânzii aferente tuturor operațiunilor lor este o modalitate extrem de importantă de minimalizare a acestor riscuri; întrucât este necesar, prin urmare, ca aceste sisteme să facă obiectul unei supravegheri de către autoritățile competente;

întrucât Directiva 92/121/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1992 privind supravegherea și controlul riscurilor majore ale instituțiilor de credit ⁽²⁾ nu urmărește stabilirea de norme comune privind supravegherea riscurilor majore aferente activităților care sunt în principal expuse riscurilor de piață; întrucât directiva menționată anterior face trimitere la o altă inițiativă comunitară, al cărei obiect îl reprezintă instituirea coordonării metodelor necesare în acest domeniu;

întrucât este necesară adoptarea de norme privind supravegherea și controlul riscurilor majore la care sunt expuse întreprinderile de investiții;

întrucât fondurile proprii ale instituțiilor de credit au fost deja definite în Directiva 89/299/CEE a Consiliului din 17 aprilie 1989 privind fondurile proprii ale instituțiilor de credit ⁽³⁾;

întrucât definirea fondurilor proprii ale instituțiilor ar trebui să se bazeze pe definiția menționată anterior;

întrucât, cu toate acestea, în sensul prezentei directive, există motive să nu se ia în considerare definiția prevăzută în directiva menționată anterior, pentru a se ține seama de caracteristicile specifice activităților desfășurate de instituțiile care prezintă în principal riscuri de piață;

întrucât Directiva 92/30/CEE a Consiliului din 6 aprilie 1992 privind supravegherea instituțiilor de credit pe o bază consolidată ⁽⁴⁾ enunță principiul consolidării; întrucât directiva menționată anterior nu stabilește norme privind consolidarea instituțiilor financiare ce desfășoară activități expuse în principal riscurilor de piață; întrucât directiva menționată anterior face trimitere la altă inițiativă comunitară al cărei obiect îl reprezintă adoptarea de măsuri coordonate în acest domeniu;

întrucât dispozițiile Directivei 92/30/CEE din 6 aprilie 1992 nu se aplică grupurilor care includ una sau mai multe întreprinderi de investiții, dar nici o instituție de credit; întrucât s-a estimat, cu toate acestea, că ar fi de dorit să se creeze un cadru comun pentru instituirea supravegherii întreprinderilor de investiții pe o bază consolidată;

întrucât adaptările tehnice la normele stabilite în prezenta directivă vor putea fi necesare la anumite intervale de timp pentru a ține seama de evoluția situației în domeniul serviciilor de investiții; întrucât Comisia va propune, dacă va fi cazul, adaptările necesare;

întrucât Consiliul ar trebui să adopte, ulterior, dispoziții privind adaptarea prezentei directive la progresul tehnic în conformitate cu Directiva 87/373/CEE a Consiliului din 13 iulie 1987, care stabilește normele de exercitare a competențelor de punere în

⁽¹⁾ JO L 386, 30.12.1989, p. 14. Directivă modificată de Directiva 92/30/CEE (JO L 110, 28.4.1992, p. 52).

⁽²⁾ JO L 29, 5.2.1993, p. 1.

⁽³⁾ JO L 124, 5.5.1989, p. 16. Directivă modificată ultima dată de Directiva 92/30/EEC (JO L 110, 28.9.1992, p. 52).

⁽⁴⁾ JO L 110, 28.4.1992, p. 52.

aplicare conferite Comisiei ⁽¹⁾; întrucât, între timp, Consiliul însuși ar trebui să opereze această modificare, la propunerea Comisiei;

întrucât este oportun să se prevadă revizuirea prezentei directive într-un termen de trei ani de la punerea sa în aplicare, ținând seama de experiența, de evoluția piețelor financiare și de activitățile din cadrul forurilor internaționale ale autorităților de reglementare; întrucât această revizuire ar trebui să includă și o revizuire a listei domeniilor în care sunt necesare adaptări tehnice;

întrucât prezenta directivă și Directiva 93/22/CEE privind serviciile de investiții în domeniul valorilor mobiliare sunt atât de strâns legate încât intrarea lor în vigoare la date diferite ar putea duce la denaturarea concurenței,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

(1) Statele membre aplică dispozițiile prezentei directive întreprinderilor de investiții și instituțiilor de credit în sensul articolului 2.

(2) Un stat membru poate impune cerințe suplimentare sau mai stricte întreprinderilor de investiții și instituțiilor de credit pe care le-a agreat.

DEFINIȚII

Articolul 2

În sensul prezentei directive:

1. *instituție de credit* înseamnă o instituție de credit, în sensul articolului 1 prima liniuță din prima Directivă 77/780/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1977 privind coordonarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative de începere și desfășurare ⁽²⁾ a activității instituțiilor de credit și care face obiectul dispozițiilor Directivei 89/647/CEE;
2. *întreprindere de investiții* înseamnă o instituție în sensul articolului 1 alineatul (2) din Directiva 93/22/CEE care face obiectul cerințelor prevăzute în directiva menționată anterior, cu excepția:
 - instituțiilor de credit;
 - întreprinderilor locale definite la alineatul (20) și

— întreprinderilor care se limitează la a primi și transmite ordine de la investitori fără a deține ele însele fonduri și titluri aparținând clienților lor și care, din acest motiv, nu riscă în nici un caz să devină debitoare față de clienții lor;

3. *instituții* înseamnă instituțiile de credit și întreprinderile de investiții;
4. *întreprinderi de investiții recunoscute dintr-o țară terță* înseamnă întreprinderi care, în cazul în care ar fi avut sediul în Comunitate, s-ar fi încadrat în definiția dată întreprinderilor de investiții la alineatul (2), care sunt autorizate într-o țară terță și care fac obiectul și îndeplinesc cerințele normelor prudențiale considerate de către autoritățile competente ca fiind cel puțin la fel de stricte ca cele prevăzute în prezenta directivă;
5. *instrument financiar* înseamnă orice instrument în sensul secțiunii B a Anexei la Directiva 93/22/CEE;
6. *portofoliu privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare al unei instituții* înseamnă un portofoliu care cuprinde:
 - (a) pozițiile proprii în instrumente financiare care sunt deținute de instituție în vederea revinderii lor și care sunt achiziționate de instituție cu intenția de a beneficia pe termen scurt de diferențele actuale și viitoare între prețul de cumpărare și de vânzare sau de variația altor prețuri sau de dobânzi și pozițiile ce rezultă din cumpărări și vânzări simultane efectuate în cont propriu (*matched principal broking*) sau pozițiile deținute în vederea acoperirii altor elemente ale portofoliului și
 - (b) riscurile datorate operațiunilor nederulate, tranzacțiilor incomplete și instrumentelor derivate extrabursiere menționate la punctele 1, 2, 3 și 5 din anexa II, riscurile datorate acordurilor de răscumpărare și împrumuturilor de titluri bazate pe titluri incluse în portofoliul privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare în sensul literii (a) menționate anterior, prevăzută la punctul 4 din anexa II și, cu condiția autorizării de către autoritățile competente, riscurile aferente acordurilor de primire în pensie și împrumutului de titluri, prevăzute tot la punctul 4, care îndeplinesc fie condițiile menționate la punctele (i), (ii), (iii) și (v), fie cele de la (iv) și (v), de mai jos:
 - (i) riscurile sunt evaluate zilnic la prețul pieței, în conformitate cu procedurile prevăzute în anexa II;
 - (ii) garanția este adaptată astfel încât să țină cont de variațiile semnificative ale valorii titlurilor care fac obiectul operațiunii sau tranzacției respective, în conformitate cu o normă considerată acceptabilă de către autoritățile competente;

⁽¹⁾ JO L 197, 18.7.1987, p. 33.

⁽²⁾ JO L 322, 17.12.1977, p. 30. Directivă modificată ultima dată de Directiva 89/646/CEE (JO L 386, 30.12.1989, p. 1).

(iii) operațiunea sau tranzacția prevede faptul că creanțele instituției sunt compensate automat și de îndată cu creanțe ale contrapartidei în cazul în care acestea din urmă nu își îndeplinesc obligațiile;

(iv) operațiunea sau tranzacția în cauză este interprofesională;

(v) asemenea operațiuni și tranzacții sunt folosite numai în scopurile pentru care sunt acceptate și corespunzătoare, tranzacțiile artificiale, în special cele care nu sunt pe termen scurt, fiind excluse;

(c) riscurile sub formă de drepturi de brokeraj, comisioane, dobânzi, dividende și de depozit de marjă privind instrumente derivate tranzacționate la bursă, care sunt direct legate de elementele cuprinse în portofoliu și prevăzute la punctul 6 din anexa II.

Includerea unor anumite elemente în portofoliul privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare sau excluderea lor se efectuează în conformitate cu proceduri obiective, care cuprind, după caz, normele contabile ale instituției respective; aceste proceduri, precum și punerea lor în aplicare pe o bază continuă, fac obiectul unei evaluări de către autoritățile competente,

7. *întreprindere mamă, filială și instituție financiară* înseamnă o întreprindere mamă, o filială și o instituție financiară, astfel cum sunt acestea definite la articolul 1 din Directiva 92/30/CEE;

8. *holding financiar* înseamnă o instituție financiară ale cărei filiale sunt exclusiv sau în principal instituții de credit, întreprinderi de investiții sau alte instituții financiare, dintre care cel puțin una este o instituție de credit sau o întreprindere de investiții;

9. *ponderarea riscurilor* înseamnă gradele riscului de credit aplicabile contrapartidelor respective, conform dispozițiilor Directivei 89/647/CEE. Cu toate acestea, activelor care reprezintă creanțe și celorlalte riscuri ale întreprinderilor de investiții sau ale întreprinderilor de investiții recunoscute din țări terțe și riscurile asumate cu privire la casele de compensație și la bursele recunoscute li se vor atribui aceeași pondere ca în cazul în care contrapartida respectivă este o instituție de credit;

10. *instrumente derivate extrabursiere* înseamnă contractele privind rata dobânzii sau rata de schimb valutar menționate în anexa II la Directiva 89/647/CEE și contractele privind titlurile de capital care nu sunt incluse în bilanț, cu condiția ca aceste contracte să nu fi fost încheiate pe o piață organizată

sau să se supună unor cerințe de marjă zilnice și, în cazul contractelor privind rata de schimb, să aibă o valabilitate inițială mai mare de 14 zile calendaristice;

11. *pieță reglementată* înseamnă o piață care corespunde definiției date în articolul 1 alineatul (13) din Directiva 93/22/CEE;

12. *elemente eligibile* înseamnă poziții lungi și scurte în activele menționate la articolul 6 alineatul 1 litera (b) din Directiva 89/647/CEE și în titluri de creanță emise de către întreprinderile de investiții sau de întreprinderile de investiții recunoscute din țări terțe. De asemenea, se face referire și la pozițiile lungi și scurte în titluri de creanță, cu condiția ca aceste titluri să îndeplinească următoarele condiții: în primul rând, să fie cotate pe cel puțin una dintre piețele reglementate ale unui stat membru sau la o bursă de valori dintr-o țară terță, cu condiția ca această bursă să fie recunoscută de către autoritățile competente ale statului membru respectiv; în al doilea rând, să fie considerate de către instituția respectivă ca fiind suficient de lichide și ca prezentând, datorită solvabilității emitentului, un grad de risc de incapacitate de plată comparabil cu sau mai mic decât cel al activelor menționate la articolul 6 alineatul 1 litera (b) din Directiva 89/647/CEE; modalitatea de evaluare a titlurilor face obiectul evaluării de către autoritățile competente, care nu acceptă decizia instituției în cazul în care consideră că titlurile în cauză prezintă un grad de risc de incapacitate de plată prea mare pentru ca aceste elemente să fie considerate eligibile.

Prin excepție de la cele menționate anterior și până la o coordonare ulterioară, este la latitudinea autorităților competente să recunoască eligibilitatea titlurilor care sunt suficient de lichide și care prezintă, datorită solvabilității emitentului, un grad de risc de incapacitate de plată comparabil cu sau mai mic decât cel al activelor menționate la articolul 6 alineatul (1) litera (b) din Directiva 89/647/CEE. Riscul de incapacitate de plată atribuit acestor titluri trebuie să fi fost evaluat la acest nivel de cel puțin două organisme de evaluare recunoscute de către autoritățile competente sau de către numai un astfel de organism, cu condiția ca alt organism de evaluare recunoscut de autoritățile competente să nu le fi atribuit un rang inferior.

Cu toate acestea, autoritățile competente pot renunța la condiția enunțată în teza precedentă, în cazul în care nu o consideră potrivită, având în vedere, de exemplu, caracteristicile pieței, emitentul sau de o combinație a acestor două caracteristici.

Pe lângă acestea, autoritățile competente impun instituțiilor să aplice ponderarea maximă, indicată în tabelul 1 de la punctul 14 al anexei I, titlurilor care prezintă un risc special datorită solvabilității și lichidității insuficiente a emitentului.

Autoritățile competente din fiecare stat membru furnizează în mod periodic Consiliului și Comisiei informații privind metodele utilizate pentru evaluarea elementelor eligibile, mai

ales cu privire la metodele utilizate pentru evaluarea gradului de lichiditate a emisiunii și a solvabilității emitentului;

13. *elemente ale administrațiilor centrale* înseamnă pozițiile lungi și scurte în activele menționate la articolul 6 alineatul (1) litera (a) din Directiva 89/647/CEE și cele afectate de o ponderare de 0 %, în conformitate cu articolul 7 din directiva menționată anterior;
14. *titlu convertibil* înseamnă un titlu pe care posesorul îl poate schimba cu un altul, de obicei cu o acțiune a emitentului;
15. *warrant* înseamnă un instrument care îi conferă posesorului dreptul de a cumpăra un anumit număr de acțiuni sau de obligațiuni la un preț determinat până la data expirării warrant-ului. Warantele pot fi lichidate prin livrarea titlurilor de credit sau a echivalentului lor în numerar;
16. *warrant acoperit* înseamnă un instrument emis de o entitate alta decât emitentul instrumentului subiacent, care îi dă posesorului dreptul de a cumpăra un număr de acțiuni sau obligațiuni la un preț anume sau dreptul de a-și asigura un profit sau de a evita o pierdere în raport cu fluctuațiile unui indice privind unul din instrumentele financiare menționate în secțiunea B a anexei la Directiva 93/22/CEE până la data expirării warrant-ului.
17. *acord de dare în pensiuine și acord de primire în pensiuine* înseamnă o operațiune prin care o instituție sau contrapartida sa transferă titluri sau drepturi garantate privind proprietatea titlurilor, în cazul în care această garanție este emisă de către o bursă recunoscută care deține drepturile asupra titlurilor, operațiunea nepermițând transferul sau darea în gaj a unui anumit titlu către mai mult de o contrapartidă la un moment dat și prin care se angajează să le răscumpere (sau să răscumpere titluri care prezintă aceleași caracteristici) la un preț determinat și la o dată ulterioară stabilită sau care urmează a fi stabilită de către instituția care efectuează transferul. Operațiunea reprezintă un acord de dare în pensiuine pentru instituția care vinde titlurile și un acord de primire în pensiuine pentru instituția care le cumpără.

Un acord de primire în pensiuine este considerat o tranzacție interprofesională în cazul în care contrapartida face obiectul coordonării prudențiale la nivel comunitar sau este o instituție de credit din zona A în sensul Directivei 89/647/CEE sau este o întreprindere de investiții recunoscută dintr-o țară terță sau în care acordul este încheiat cu o casă de compensație sau cu o bursă recunoscută;

18. *dare de titluri cu împrumut și luare de titluri cu împrumut* înseamnă o tranzacție prin care o instituție sau contrapartida sa transferă titluri contra unei garanții corespunzătoare,

împrumutatul angajându-se să restituie titlurile echivalente la o dată viitoare sau atunci când i se va solicita acest lucru de către instituția care transferă titlurile. Tranzacția reprezintă dare de titluri cu împrumut pentru instituția care transferă titlurile și luare de titluri cu împrumut pentru instituția căreia îi sunt transferate.

Luarea de titluri cu împrumut este considerată o tranzacție interprofesională în cazul în care contrapartida face obiectul unei coordonării prudențiale la nivel comunitar sau este o instituție de credit din zona A, în sensul Directivei 89/647/CEE, sau este o întreprindere de investiții recunoscută dintr-o țară terță sau tranzacția este încheiată cu o casă de compensație recunoscută sau cu o bursă recunoscută;

19. *membru compensator* înseamnă un membru al bursei sau al casei de compensație care are o relație contractuală directă cu contrapartida centrală (garantul pieței); persoanele care nu sunt membri compensatori trebuie să își desfășoare activitatea comercială prin intermediul unui membru compensator;
20. *întreprindere locală* înseamnă o întreprindere care acționează numai în nume propriu la o bursă de contracte futures sau de opțiuni sau în numele altor membri ai aceleiași burse sau pentru a stabili prețul pentru alți membri ai aceleiași burse, întreprinderea fiind garantată de un membru compensator al bursei. Responsabilitatea îndeplinirii obligațiilor contractuale ale unei asemenea întreprinderi trebuie asumată de un membru compensator al aceleiași burse, aceste contracte trebuind a fi luate în considerare la calcularea cerințelor de capital totale ale membrului compensator, atât timp cât pozițiile întreprinderii locale sunt complet separate de cele ale membrului compensator;
21. *delta* înseamnă variația prognozată a prețului unei opțiuni în raport cu o variație mică a prețului instrumentului suport al opțiunii;
22. în sensul punctului 4 din anexa II, *poziție lungă* înseamnă o poziție a unei instituții care a stabilit rata dobânzii pe care o va primi la un anumită dată în viitor; iar *poziție scurtă* înseamnă o poziție a unei instituții care a stabilit rata dobânzii pe care o va plăti la o anumită dată în viitor;
23. *fonduri proprii* înseamnă fondurile proprii în sensul Directivei 89/299/CEE; cu toate acestea, această definiție poate fi modificată în cazurile prevăzute în anexa V;
24. *capital inițial* înseamnă elementele prevăzute la articolul 2 alineatul (1) punctele 1 și 2 din Directiva 89/299/CEE;

25. *fonduri proprii de bază* înseamnă elementele prevăzute la articolul 2 alineatul (1) punctele 1, 2 și 4 din Directiva 89/299/CEE, din care se scad cele menționate la punctele 9, 10 și 11 din alineatul menționat anterior;
26. *capital* înseamnă fondurile proprii;
27. *durata modificată* înseamnă durata calculată folosind formula prezentată la punctul 26 al anexei I.

CAPITALUL INIȚIAL

Articolul 3

(1) Întreprinderile de investiții care dețin fondurile și titlurile clienților și care furnizează unul sau mai multe din următoarele servicii vor avea un capital inițial de 125 000 ECU:

- primirea și transmiterea ordinelor investitorilor cu privire la instrumentele financiare;
- executarea ordinelor investitorilor cu privire la instrumentele financiare;
- gestionarea portofoliilor de investiții individuale în instrumente financiare,

cu condiția ca aceste întreprinderi să nu efectueze operațiuni în nume propriu privind vreunul dintre instrumentele financiare și să nu își ia angajamentul de garantare fermă a emisiunilor de instrumente financiare.

Deținerea de poziții în instrumente financiare, altele decât cele cuprinse în portofoliul privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare, în vederea investirii fondurilor proprii nu este considerată operațiune în sensul dispozițiilor primului paragraf sau în contextul alineatului (2).

Cu toate acestea, autoritățile competente pot permite întreprinderilor de investiții care execută ordinele investitorilor privind instrumente financiare să dețină asemenea instrumente în nume propriu, cu condiția îndeplinirii următoarelor cerințe:

- asemenea poziții să provină numai din faptul că întreprinderea de investiții nu este în măsură să asigure o acoperire exactă a ordinului primit;
- valoarea de piață totală al unor astfel de poziții nu depășește 15 % din capitalul inițial al întreprinderii;
- întreprinderea îndeplinește cerințele menționate la articolele 4 și 5;
- astfel de poziții au caracter ocazional și provizoriu și sunt limitate strict la perioada necesară efectuării tranzacției respective.

(2) Statele membre pot reduce la 50 000 ECU valoarea specificată la alineatul (1), în cazul în care întreprinderea nu este autorizată să dețină fondurile sau titlurile clienților și nici să acționeze

în nume propriu sau să își ia un angajament de garantare fermă a emisiunilor de instrumente financiare.

(3) Toate celelalte întreprinderi de investiții vor avea un capital inițial de 730 000 ECU.

(4) Întreprinderile menționate la articolul 2 alineatul (2) a doua și a treia liniuță vor avea un capital inițial de 50 000 de ECU, în măsura în care beneficiază de libertatea de stabilire și furnizează serviciile prevăzute la articolul 14 sau 15 din Directiva 93/22/CEE.

(5) Sub rezerva dispozițiilor de la alineatele (1)-(4), statele membre pot continua să autorizeze întreprinderile de investiții și întreprinderile menționate la alineatul 4 înființate înainte de punerea în aplicare a prezentei directive ale căror fonduri proprii sunt inferioare nivelelor de capital inițial prevăzute la alineatele (1)-(4). Fondurile proprii ale tuturor acestor întreprinderi trebuie să nu coboare sub nivelul de referință cel mai ridicat calculat după data notificării prezentei directive. Nivelul de referință este nivelul mediu zilnic al fondurilor proprii calculat pe o perioadă de șase luni precedentă datei la care se face calculul. Nivelul de referință menționat anterior se calculează o dată la șase luni pe perioada precedentă corespunzătoare.

(6) În cazul în care o altă persoană fizică sau juridică preia conducerea uneia din întreprinderile prevăzute la alineatul (5), fondurile proprii ale întreprinderii respective trebuie să atingă cel puțin nivelul specificat la alineatele (1)-(4), cu excepția următoarelor cazuri:

- (i) în cazul primului transfer prin succesiune, după punerea în aplicare a prezentei directive, sub rezerva aprobării de către autoritățile competente și pe o perioadă maximă de zece ani de la efectuarea transferului;
- (ii) în cazul schimbării unuia dintre asociații unei societăți de persoane (*partnership*), cu condiția ca cel puțin unul dintre asociații existenți la data punerii în aplicare a prezentei directive să rămână în cadrul societății, timp de cel mult zece ani de la punerea în aplicare a prezentei directive.

(7) Cu toate acestea, în anumite circumstanțe și cu acordul autorităților competente, în cazul în care fuzionează două sau mai multe întreprinderi de investiții și întreprinderi menționate la alineatul (4), nu este obligatoriu ca fondurile proprii ale întreprinderii rezultate în urma fuziunii să atingă nivelul prevăzut la alineatele (1)-(4). Cu toate acestea, chiar în cazul în care nu este atins nivelul prevăzut la alineatele (1)-(4), fondurile proprii ale întreprinderii nu trebuie să scadă sub suma fondurilor proprii ale întreprinderilor care au fuzionat, calculată la data fuziunii.

(8) Fondurile proprii ale întreprinderilor de investiții și ale întreprinderilor menționate la alineatul (4) nu trebuie să coboare sub nivelul specificat la alineatele (1)-(5) și (7). În cazul în care coboară, cu toate acestea, sub acest nivel, autoritățile competente pot acorda unor asemenea întreprinderi, în cazul în care circumstanțele justifică acest lucru, un termen limitat până la care să își reglementeze situația sau să își înceteze activitatea.

ACOPERIREA RISCURILOR*Articolul 4*

(1) Autoritățile competente impun instituțiilor să dispună de fonduri proprii care să fie întotdeauna egale sau mai mari decât suma următoarelor elemente:

- (i) cerințele de capital calculate în conformitate cu anexele I, II și VI în ceea ce privește portofoliul lor privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare;
- (ii) cerințele de capital calculate în conformitate cu anexa III privind totalitatea operațiunilor lor;
- (iii) cerințele de capital menționate în Directiva 89/647/CEE privind totalitatea operațiunilor lor, cu excepția portofoliului privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare și activelor nelichide, în cazul în care sunt deduse din fondurile proprii, în conformitate cu punctul 2 litera (d) din anexa V;
- (iv) cerințele de capital stabilite în conformitate cu dispozițiile alineatului (2).

Oricare ar fi valoarea cerințelor de capital menționate la punctele (i)-(iv), cerințele privind fondurile proprii ale întreprinderilor de investiții nu trebuie în nici un caz să fie mai mici decât cerința prevăzută la anexa IV.

(2) Autoritățile competente impun instituțiilor să acopere prin fonduri proprii adecvate riscurile aferente operațiunilor care nu fac obiectul nici al prezentei directive, nici al Directivei 89/647/CEE, dar care sunt asimilabile riscurilor menționate în aceste directive.

(3) În cazul în care fondurile proprii ale unei instituții scad sub valoarea cerinței de fonduri proprii, astfel cum este ea calculată în alineatul (1), autoritățile competente se asigură că instituția respectivă ia măsurile corespunzătoare în vederea regularizării situației în cel mai scurt timp posibil.

(4) Autoritățile competente impun instituțiilor să instituie sisteme de supraveghere și control ale riscurilor de rată a dobânzii aferente totalității operațiunilor lor, aceste sisteme fiind supravegheate de către autoritățile competente.

(5) Pentru a îndeplini cerințele autorităților competente, instituțiile trebuie să dispună de sisteme adecvate de calculare cu suficientă precizie, în orice moment, a situației lor financiare.

(6) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (1), autoritățile competente pot permite instituțiilor să calculeze cerințele de capital pentru portofoliul lor privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare mai degrabă în conformitate cu dispozițiile Directivei 89/647/CEE decât cu dispozițiile anexelor I și II la prezenta directivă, cu condiția îndeplinirii următoarelor condiții:

- (i) portofoliul privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare al acestor instituții nu depășește în mod normal 5 % din totalitatea operațiunilor lor;

(ii) totalul pozițiilor din portofoliul lor privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare nu depășește în mod normal 15 milioane ECU și

(iii) portofoliul privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare al acestor instituții nu depășește în nici un moment 6 % din totalitatea operațiunilor lor și totalul pozițiilor din portofoliul lor nu depășește în nici un moment 20 milioane ECU.

(7) Pentru a calcula, în sensul alineatului (6) punctele (i) și (iii), partea pe care o reprezintă portofoliul privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare din totalitatea operațiunilor, autoritățile competente pot lua în calcul fie volumul combinat al operațiunilor din bilanț și al celor care nu sunt incluse în bilanț, fie contul de profit și pierdere, fie fondurile proprii ale instituțiilor respective, fie o combinație a tuturor acestor modalități de calcul. Pentru a evalua volumul operațiunilor din bilanț și a celor care nu sunt incluse în bilanț, titlurile de creanță sunt evaluate la prețul pieței sau la valoarea lor nominală, titlurile de proprietate sunt evaluate la prețul pieței, iar instrumentele derivate sunt evaluate în funcție de valoarea lor nominală sau de valoarea de piață a instrumentelor suport. Pozițiile lungi și scurte se însumează, indiferent de semnul lor.

(8) În cazul în care o instituție depășește, într-o perioadă mai lungă de timp, una sau ambele limite stabilite la alineatul (6) punctele (i) și (ii) sau una sau ambele limite stabilite la punctul (iii), instituția în cauză trebuie să se conformeze, în ceea ce privește portofoliul său, cerințelor prevăzute la articolul 4 alineatul (1) punctul (i), și nu cerințelor prevăzute în Directiva 89/647/CEE, și să notifice autoritatea competentă.

SUPRAVEGHEREA ȘI CONTROLUL RISCURILOR MAJORE*Articolul 5*

(1) Instituțiile supraveghează și controlează riscurile lor majore în conformitate cu Directiva 92/121/CEE.

(2) Sub rezerva dispozițiilor alineatului (1), instituțiile care calculează cerințele lor de capital pentru portofoliul lor privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare în conformitate cu anexele I și II supraveghează și controlează riscurile lor majore în conformitate cu Directiva 92/121/CEE, sub rezerva modificărilor prevăzute la anexa VI la prezenta directivă.

EVALUAREA POZIȚIILOR ÎN VEDEREA INFORMĂRII*Articolul 6*

(1) Instituțiile evaluează zilnic portofoliul lor privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare la prețul pieței, cu excepția cazului în care nu sunt prevăzute la articolul 4 alineatul (6).

(2) În absența unor prețuri de piață disponibile de îndată, de exemplu în cazul tranzacționării de noi emisiuni pe piețele primare, autoritățile competente pot să nu aplice regula prevăzută la alineatul (1) și să impună instituțiilor să utilizeze alte metode de evaluare, atât timp cât acestea sunt suficiente de prudente și cu condiția să fi fost aprobate de către autoritățile competente.

SUPRAVEGHEREA PE O BAZĂ CONSOLIDATĂ

Articolul 7

Principii generale

(1) Cerințele de capital prevăzute la articolele 4 și 5 pentru instituțiile care nu sunt nici întreprinderi-mamă, nici filiale ale acestor întreprinderi se aplică pe bază individuală.

(2) Cerințele prevăzute la articolele 4 și 5 pentru:

— instituțiile care au ca filială o instituție de credit în sensul Directivei 92/30/CEE, o întreprindere de investiții sau altă instituție financiară sau care dețin o participație la o asemenea entitate și

— instituțiile a căror întreprindere-mamă este un holding financiar

se aplică pe o bază consolidată, în conformitate cu metodele prevăzute în directiva menționată anterior și cu alineatele (7)-(14) din prezentul articol.

(3) În cazul în care unul din grupurile menționate la alineatul 2 nu include nici o instituție de credit, se aplică dispozițiile Directivei 92/30/CEE, cu următoarele modificări:

— prin „holding financiar” se înțelege o instituție financiară ale cărei filiale sunt fie exclusiv, fie în principal întreprinderi de investiții, fie alte instituții financiare, cel puțin o filială a acestora fiind o întreprindere de investiții;

— prin „holding mixt” se înțelege o întreprindere-mamă alta decât un holding financiar sau o întreprindere de investiții, cel puțin una din filialele acestuia fiind o întreprindere de investiții;

— prin „autorități competente” se înțelege autoritățile naționale abilitate printr-o lege sau o reglementare să supravegheze întreprinderile de investiții;

— toate trimerile la „instituții de credit” sunt înlocuite cu trimeri la „întreprinderi de investiții”;

— nu se aplică dispozițiile articolului 3 alineatul (5) al doilea paragraf din Directiva 92/30/CEE;

— la articolul 4 alineatele (1) și (2) și la articolul 7 alineatul (5) din Directiva 92/30/CEE, trimerile la Directiva 77/780/CEE se înlocuiesc cu trimeri la Directiva 93/22/CEE;

— în sensul articolului 3 alineatul (9) și articolului 8 alineatul (3) din Directiva 92/30/CEE trimerile la „comitetul consultativ bancar” sunt înlocuite cu trimeri la Consiliu și la Comisie;

— teza introductivă a articolului 7 alineatul (4) din Directiva 92/30/CEE se înlocuiește cu următoarea teză: „În cazul în care o întreprindere de investiții, un holding financiar sau un holding mixt controlează una sau mai multe filiale care sunt întreprinderi de asigurări, autoritățile competente și autoritățile cărora li s-a încredințat misiunea publică de supraveghere a întreprinderilor de asigurări cooperează îndeaproape.”

(4) Autoritățile competente obligate sau însărcinate să efectueze supravegherea pe o bază consolidată a grupurilor menționate la alineatul (3) pot renunța la această obligație, până la o coordonare ulterioară a supravegherii pe o bază consolidată a acestor grupuri și în cazul în care circumstanțele o justifică, cu condiția ca fiecare întreprindere de investiții dintr-un asemenea grup:

(i) să aplice definiția fondurilor proprii menționată la punctul 9 din anexa V.

(ii) să îndeplinească pe bază individuală cerințele prevăzute la articolele 4 și 5.

(iii) să instituie sisteme de supraveghere și de control al surselor de capital și de finanțare a tuturor celorlalte instituții financiare din cadrul grupului.

(5) Autoritățile competente impun întreprinderilor de investiții din cadrul unui grup care beneficiază de derogarea prevăzută la alineatul (4) să le notifice riscurile, inclusiv cele privind alcătuirea și sursele lor de capital și de finanțare, care ar putea aduce atingere situației financiare a acestor întreprinderi de investiții. Apoi, în cazul în care autoritățile competente consideră că situația financiară a acestor întreprinderi de investiții nu este suficient de protejată, impun acestor întreprinderi să ia măsuri, inclusiv, în caz de necesitate, să limiteze transferul de capital de la aceste întreprinderi la entitățile grupului.

(6) În cazul în care autoritățile competente renunță la obligația de a efectua supravegherea pe o bază consolidată, prevăzută la alineatul (4), iau toate măsurile corespunzătoare pentru supravegherea riscului, în special a riscurilor majore, a întregului grup, inclusiv a întreprinderilor care nu au sediul într-unul din statele membre.

(7) Statele membre pot acorda derogări de la cerințele prevăzute la articolele 4 și 5, pe bază individuală sau subconsolidată, unei instituții care, în calitate de întreprindere -mamă, face obiectul unei supravegheri pe bază consolidată, precum și oricărei filiale a unei asemenea instituții, care este autorizată de ele și care fac obiectul supravegherii lor și este inclusă în supravegherea pe bază consolidată a instituției care este întreprindere -mamă.

Același drept de a acorda derogări este recunoscut în cazul în care întreprinderea -mamă este un holding financiar cu sediul în același stat membru ca și instituția respectivă, cu condiția ca ea să facă obiectul aceleiași supravegheri aplicate instituțiilor de credit sau de investiții și, în special, să îndeplinească condițiile prevăzute la articolele 4 și 5.

În ambele cazuri menționate anterior, în cazul în care se exercită dreptul de a acorda derogări, trebuie luate măsuri pentru a se asigura repartizarea satisfăcătoare a fondurilor proprii în cadrul grupului.

(8) În cazul în care o instituție, filială a unei întreprinderi-mamă care este la rândul ei o instituție, a fost autorizată și are sediul în alt stat membru, autoritățile competente care au acordat

autorizația aplică acestei instituții normele prevăzute la articolele 4 și 5 pe bază consolidată sau, după caz, pe bază subconsolidată.

(9) Sub rezerva dispozițiilor alineatului (8), autoritățile competente responsabile de autorizarea filialei unei întreprinderi-mamă care este o instituție pot, prin acord bilateral, să delege responsabilitățile lor de supraveghere a adecvării fondurilor proprii și a riscurilor majore autorităților competente care au autorizat și care supraveghează întreprinderea-mamă. Comisia trebuie informată de existența și de conținutul unor astfel de acorduri. Comisia transmite aceste informații autorităților competente din alte state membre, Comitetului consultativ bancar și Consiliului, cu excepția cazurilor în care este vorba de grupurile prevăzute la alineatul 3.

Calcularea cerințelor pe bază consolidată

(10) În cazul în care nu se face uz de dreptul de a acorda derogări prevăzute la alineatele (7) și (9), autoritățile competente pot, în vederea calculării pe bază consolidată a cerințelor de capital menționate la anexa I și a riscurilor clienților menționate în anexa VI, să permită ca pozițiile nete din portofoliul privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare al unei instituții să compenseze pozițiile nete din portofoliul privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare al altei instituții, în conformitate cu normele prevăzute la anexa I, respectiv VI.

În plus, pot permite ca pozițiile în devize ale unei instituții, prevăzute la anexa III, să compenseze pozițiile în devize ale altei instituții menționate în aceeași anexă, în conformitate cu normele prevăzute la anexa menționată anterior.

(11) Autoritățile competente pot, de asemenea, permite compensarea portofoliului privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare și a pozițiilor în devize ale instituțiilor cu sediul în țări terțe, sub rezerva îndeplinirii concomitente a următoarelor condiții:

- (i) aceste instituții să fi fost autorizate într-o țară terță și să corespundă definiției instituțiilor de credit prevăzută la articolul 1 prima liniuță din Directiva 77/780/CEE sau să fie întreprinderi de investiții recunoscute din țări terțe;
- (ii) aceste instituții să corespundă, pe bază individuală, unor norme în materie de adecvare a fondurilor proprii echivalente cu cele prevăzute în prezenta directivă;
- (iii) să nu existe în țările respective reglementări care ar putea afecta semnificativ transferul de fonduri în cadrul grupului.

(12) Autoritățile competente pot, de asemenea, autoriza compensarea menționată la alineatul (10) între instituțiile care fac parte din același grup și care au fost autorizate în statul membru respectiv, în următoarele condiții:

- (i) să existe în cadrul grupului o repartitie satisfăcătoare a capitalului;

- (ii) cadrul de reglementare, juridic și contractual în care instituțiile își desfășoară activitatea să fie de natură să garanteze asistența financiară reciprocă în cadrul grupului.

(13) În plus, autoritățile competente pot autoriza compensarea menționată la articolul 10 între instituțiile aceluiași grup care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 12 și orice instituție a grupului respectiv care a fost autorizată într-un alt stat membru, cu condiția ca instituția menționată anterior să îndeplinească pe bază individuală cerințele de capital prevăzute la articolele 4 și 5.

Definiția fondurilor proprii pe bază consolidată

(14) Prevederile articolului 5 din Directiva 89/299/CEE se aplică pentru calcularea fondurilor proprii pe bază consolidată.

(15) Autoritățile competente însărcinate să exercite o supraveghere pe bază consolidată pot, în vederea calculării fondurilor proprii pe o bază consolidată, să recunoască valabilitatea definițiilor specifice fondurilor proprii aplicabile instituțiilor respective în conformitate cu dispozițiile anexei V.

COMUNICAREA INFORMAȚIILOR

Articolul 8

(1) Statele membre impun întreprinderilor de investiții și instituțiilor de credit să comunice autorităților competente ale statului membru de origine toate informațiile necesare verificării respectării normelor adoptate în conformitate cu dispozițiile prezentei directive. De asemenea, statele membre se asigură că mecanismele de control intern și procedurile administrative și contabile ale instituțiilor permit verificarea în orice moment a respectării acestor norme.

(2) Întreprinderile de investiții sunt obligate să prezinte un raport autorităților competente, în conformitate cu procedurile stabilite de acestea, cel puțin o dată pe lună, în cazul întreprinderilor menționate la articolul 3 alineatul (3), cel puțin o dată la trei luni, în cazul întreprinderilor menționate la articolul 3 alineatul (1), și cel puțin o dată la șase luni, în cazul întreprinderilor prevăzute la articolul 3 alineatul (2).

(3) Sub rezerva dispozițiilor alineatului (2), întreprinderile de investiții prevăzute la articolul 3 alineatele (1) și (3) sunt obligate să furnizeze informații pe bază consolidată sau subconsolidată numai o dată la șase luni.

(4) Instituțiile de credit sunt obligate să prezinte rapoarte autorităților competente, în conformitate cu procedurile prevăzute de acestea, respectând frecvența menționată în Directiva 89/647/CEE.

(5) Autoritățile competente impun instituțiilor să le semnaleze de îndată cazurile în care contrapartidele lor în acordurile de dare în pensiune și de primire în pensiune sau în operațiunile de dare cu

împrumut de titluri sau luare cu împrumut de titluri nu se achită de obligațiile pe care le au. În cel mult trei ani de la data prevăzută la articolul 12, Comisia prezintă un raport Consiliului privind cazurile menționate anterior și repercusiunile acestora asupra regimului prevăzut în prezenta directivă pentru operațiunile și tranzacțiile respective. Acest raport va descrie, de asemenea, măsura în care instituțiile îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 2 alineatul (6) litera (b) punctele (i)-(v) care le sunt aplicabile și, în special, cele de la articolul 2 alineatul (6) litera (b) punctul (v). Raportul va descrie, de asemenea, toate modificările apărute în volumul respectiv de împrumuturi tradiționale ale instituțiilor și de împrumuturile acestora prin intermediul acordurilor de dare în pensiuă și al operațiunilor de luare cu împrumut de titluri. În cazul în care Comisia, pe baza acestui raport, precum și a altor informații, conchide că sunt necesare măsuri de salvagardare suplimentare în vederea prevenirii abuzurilor, prezintă propuneri adecvate.

AUTORITĂȚILE COMPETENTE

Articolul 9

(1) Statele membre desemnează autoritățile care trebuie să exercite funcțiile prevăzute în prezenta directivă. Acestea informează Comisia, indicând orice repartizare eventuală a funcțiilor menționate anterior.

(2) Autoritățile menționate la alineatul (1) trebuie să fie autorități publice sau organisme recunoscute oficial de dreptul intern sau de autoritățile publice ca făcând parte din sistemul de supraveghere existent în statul membru respectiv.

(3) Autoritățile respective trebuie să dispună de toate competențele necesare îndeplinirii misiunii lor, în special în vederea supravegherii modului de constituire a portofoliului privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare.

(4) Autoritățile competente din statele membre colaborează strâns în îndeplinirea funcțiilor prevăzute în prezenta directivă, în special atunci când serviciile de investiții sunt furnizate prin prestare de servicii sau prin înființarea de sucursale în unul sau mai multe state membre. Autoritățile competente își furnizează, la cerere, toate informațiile de natură să le faciliteze supravegherea adecvării fondurilor proprii ale întreprinderilor de investiții și ale instituțiilor de credit și, în special, verificarea respectării normelor prevăzute în prezenta directivă. Schimburile de informații între autoritățile competente prevăzute în prezenta directivă trebuie să respecte, în ceea ce privește întreprinderile de investiții, obligația păstrării secretului profesional prevăzută la articolul 25 din Directiva 93/22/CEE și, în ceea ce privește instituțiile de credit, obligația menționată la articolul 12 din Directiva 77/780/CEE, modificată de Directiva 89/646/CEE.

Articolul 10

Până la adoptarea unei noi directive care să definească dispozițiile privind adaptarea prezentei directive la progresul tehnic în

domeniile enumerate în continuare, Consiliul, hotărând cu majoritate calificată cu privire la propunerea Comisiei, adoptă, în conformitate cu dispozițiile Directivei 87/373/CEE, adaptările care ar putea fi necesare:

- clarificarea definițiilor de la articolul 2, în vederea asigurării punerii în aplicare uniforme a prezentei directive în întreaga Comunitate;
- clarificarea definițiilor de la articolul 2 pentru a ține seama de evoluția piețelor financiare;
- modificarea valorii capitalului inițial prevăzut la articolul 3 și a valorii menționate la articolul 4 alineatul (6), pentru a ține seama de evoluția pe plan economic și monetar;
- adaptarea terminologiei și a formulării definițiilor în conformitate cu dispozițiile actelor ulterioare privind instituțiile și domeniile conexe.

DISPOZIȚII TRANZITORII

Articolul 11

(1) Statele membre pot autoriza întreprinderile de investiții menționate la articolul 30 alineatul (1) din Directiva 93/22/CEE ale căror fonduri proprii sunt, la data punerii în aplicare a prezentei directive, sub nivelul stabilit la articolul 3 alineatele (1)-(3) din prezenta directivă. Cu toate acestea, fondurile proprii ale acestor întreprinderi de investiții trebuie, prin urmare, să îndeplinească condițiile prevăzute la articolul 3 alineatele (5)-(8) din prezenta directivă.

(2) Sub rezerva dispozițiilor punctului 14 din anexa I, statele membre pot stabili cerințe de risc specific pentru toate obligațiunile afectate de o pondere de 10 %, în temeiul articolului 11 alineatul (2) din Directiva 89/647/CEE, egală cu jumătate din cerințele de risc specific pentru un element eligibil având același termen rezidual ca un astfel de titlu de credit.

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 12

(1) Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la data prevăzută la articolul 31 al doilea paragraf din Directiva 93/22/CEE. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, acestea cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 13

Comisia prezintă Consiliului, fără întârziere, propuneri cu privire la cerințele de capital aferente tranzacțiilor de mărfuri, instrumentelor derivate pe mărfuri și unităților în organisme de plasament colectiv.

Consiliul se pronunță cu privire la propunerile Comisiei cel târziu cu șase luni înainte de data punerii în aplicare a prezentei directive.

CLAUZA DE REVIZUIRE*Articolul 14*

În termen de cel mult trei ani de la data prevăzută la articolul 12, Consiliul, hotărând cu privire la propunerile Comisiei, evaluează

și, după caz, revizuieste prezenta directivă, ținând seama de experiența acumulată în urma punerii sale în aplicare, de inovațiile pieței și, în special, de evoluția în forurile internaționale ale autorităților de reglementare.

Articolul 15

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 15 martie 1993.

Pentru Consiliu

Președintele

M. JELVED

ANEXA I

RISCU DE POZIȚIE

INTRODUCERE

Calcularea poziției nete

1. Excedentul pozițiilor lungi (scurte) ale unei instituții față de pozițiile sale scurte (lungi) în aceleași titluri de proprietate, titluri de creanță și titluri convertibile, precum și în contracte financiare futures, opțiuni, warante și warante acoperite, identice, reprezintă poziția sa netă în fiecare dintre aceste instrumente. La calcularea poziției nete, autoritățile competente permit ca pozițiile în instrumente derivate să fie tratate, în conformitate cu prevederile punctelor 4-7, ca poziții în titlul sau titlurile suport (sau noționale). În cazul în care o instituție deține în portofoliul său propriile titluri de creanță, acestea nu sunt luate în considerare la calcularea riscului specific menționat la punctul 14.
2. Nu este permisă calcularea poziției nete între un titlu convertibil și o poziție de semn opus pe instrumentul suport, cu excepția cazului în care autoritățile competente adoptă un punct de vedere care ia în considerare probabilitatea ca un anumit titlu convertibil să fie convertit sau în cazul în care impun o cerință de capital care să acopere pierderile pe care le-ar putea determina conversiunea.
3. Toate pozițiile nete, indiferent de semn, sunt convertite zilnic, înainte de a fi însumate, în moneda în care își elaborează instituția respectivă documentele destinate autorităților competente, pe baza cursului de schimb spot.

Instrumente speciale

4. Contractele futures pe rata dobânzii, contractele forward pe rata dobânzii și angajamentele forward de cumpărare și vânzare de titluri de creanță sunt tratate ca și combinații de poziții lungi și scurte. Astfel, o poziție lungă în contracte futures pe rata dobânzii este considerată ca fiind o combinație între un împrumut cu scadență la livrarea contractului futures și deținerea unui activ a cărui scadență este egală cu scadența instrumentului sau poziției noționale suport la contractul futures în cauză. La fel, un contract futures vândut este considerat ca fiind o poziție lungă a cărei scadență este aceeași cu data reglementării la care se adaugă perioada contractului și o poziție scurtă, cu o scadență egală cu data reglementării. Atât împrumutul, cât și activul deținut sunt incluse în coloana corespunzătoare administrației centrale din tabelul 1 de la punctul 14, în vederea calculării cerințelor de capital pentru acoperirea riscului specific aferent contractelor futures pe rata dobânzii și contractelor forward pe rata dobânzii. Un angajament forward de cumpărare a unui titlu de creanță este tratat ca o combinație între un împrumut cu scadență la data livrării și o poziție lungă spot chiar pe titlul de creanță. Împrumutul este inclus în coloana corespunzătoare administrației centrale din tabelul 1, în sensul riscului specific, iar titlul de creanță - în coloana ce-i corespunde din cadrul aceluiași tabel. Autoritățile competente pot permite ca cerința de capital corespunzătoare unui contract futures tranzacționat la bursă să fie egală cu acoperirea cerută de bursă, în cazul în care consideră că această acoperire dă măsura exactă a riscului aferent contractului și că metoda de calculare a acoperirii este echivalentă metodei prezentate în prezenta anexă.
5. Opțiunile pe rata dobânzii, titluri de creanță, titluri de capital, indici bursieri, contracte financiare futures, swap-uri și valute sunt tratate ca poziții a căror valoare este egală cu valoarea aferentă instrumentului suport la care se referă opțiunea, înmulțită cu valoarea delta, în sensul prezentei anexe. Pozițiile astfel obținute pot fi compensate cu poziții de semn opus pe titluri sau pe instrumente suport derivate, identice. Valoarea delta utilizată este cea a bursei respective sau, în cazul în care nu este disponibilă sau în cazul opțiunilor emise tranzacționate pe piața extrabursieră, este valoarea delta calculată chiar de instituție, sub rezerva ca autoritățile competente să considere că modelul utilizat de instituție este rezonabil.

Cu toate acestea, autoritățile competente pot, de asemenea, să stipuleze ca instituțiile să calculeze valoarea delta conform metodei indicate de ele.

Autoritățile competente impun ca riscurile aferente opțiunilor, altele decât riscul delta, să fie acoperite. Ele pot permite ca cerința privind o opțiune tranzacționată la bursă să fie egală cu acoperirea cerută de bursă, în cazul în care consideră că această acoperire dă măsura exactă a riscului aferent opțiunii și că metoda de calculare a

acoperirii este echivalentă metodei prezentate în prezenta anexă pentru aceste opțiuni. În plus, autoritățile competente pot permite ca cerința privind o opțiune cumpărată la bursă sau pe piața extrabursieră să fie aceeași ca cea pentru instrumentul suport al acțiunii, sub rezerva ca cerința astfel calculată să nu depășească valoarea de piață a opțiunii. Cerința pentru o opțiune emisă, tranzacționată pe piața extrabursieră, se stabilește în funcție de instrumentul suport al acesteia.

6. Warantele și warantele acoperite vor fi tratate în același mod ca și opțiunile, în conformitate cu dispozițiile punctului 5.
7. Swap-urile sunt tratate, în vederea calculării riscului de rată a dobânzii, pe aceeași bază ca și instrumentele din bilanț. Prin urmare, un swap pe rata dobânzii, în cadrul căruia o instituție primește o rată a dobânzii variabilă și plătește o rată a dobânzii fixă este tratat ca fiind combinația dintre o poziție lungă într-un instrument pe o rată a dobânzii variabilă cu scadență egală cu perioada până la următoarea dată de refixare a ratei dobânzii și o poziție scurtă pe un instrument cu rată a dobânzii fixă cu aceeași scadență ca a swap-ului însuși.
8. Cu toate acestea, instituțiile care evaluează prețul pieței și gestionează riscul de rată a dobânzii a instrumentelor derivate enumerate la punctele 4-7 pe baza fluxurilor financiare actualizate pot utiliza modele de sensibilitate pentru calcularea pozițiilor menționate în continuare și sunt obligate să le utilizeze pentru orice obligație amortizată pe durata sa reziduală, al cărei principal nu este rambursat într-o singură tranșă. Modelul și utilizarea acestuia de către instituția respectivă trebuie aprobate de către autoritățile competente. În urma aplicării acestor modele ar trebui să rezulte poziții care să aibă aceeași sensibilitate la variațiile ratei dobânzii ca și fluxurile financiare suport. Această sensibilitate trebuie evaluată în comparație cu fluctuațiile independente ale unui eșantion de rate pe curba randamentului și să aibă cel puțin un punct de sensibilitate în fiecare dintre benzile de scadență din tabelul 2 de la punctul 18. Pozițiile sunt luate în considerare pentru calcularea cerinței de capital, în conformitate cu dispozițiile punctelor 15-30.
9. Instituțiile care nu au recurs la modelele prevăzute la punctul 8 pot, cu acordul autorităților competente, să considere orice poziție menționată la punctele 4-7 ca fiind în întregime compensată, cu condiția să îndeplinească cel puțin următoarele condiții:
 - (i) pozițiile să aibă aceeași valoare și să fie exprimate în aceeași monedă;
 - (ii) rata de referință (pentru pozițiile cu rată variabilă) sau cuponul (pentru pozițiile cu rată fixă) să aibă valoare foarte apropiată;
 - (iii) data de refixare a ratei dobânzii sau, pentru pozițiile pe cupon fix, scadența reziduală să respecte următoarele limite:
 - mai puțin de o lună: în aceeași zi;
 - între o lună și un an: în șapte zile;
 - peste un an: în treizeci de zile.
10. O instituție care transferă titluri sau drepturi garantate corespunzătoare proprietății titularilor în cadrul unui acord repo și o instituție care dă cu împrumut titluri în cadrul unei operațiuni de dare de titluri cu împrumut include titlurile respective în calculul cerinței sale de capital, conform acestei anexe, cu condiția ca titlurile menționate anterior să îndeplinească criteriile prevăzute la articolul 2 alineatul (6) litera (a).
11. Pozițiile pe unități în organismele de plasament colectiv sunt supuse mai degrabă cerințelor de capital prevăzute în Directiva 89/647/CEE decât cerințelor privind riscul de poziție menționate în prezenta anexă.

Riscul specific și riscul general

12. Riscul de poziție privind un titlu de creanță sau de capital tranzacționat (sau un instrument derivat pe un titlu de creanță ori de capital) este împărțit în două componente, în vederea calculării cerințelor de capital. Prima componentă privește riscul specific, și anume riscul de modificare a prețului instrumentului respectiv datorită factorilor legați de emitentul acestuia sau, în cazul unui instrument derivat, de emitentul instrumentului suport. A doua componentă privește riscul general, și anume riscul de modificare a prețului instrumentului datorită unei fluctuații la nivelul ratelor dobânzii (în cazul unui titlu de creanță tranzacționat sau al unui instrument derivat pe un titlu de creanță, tranzacționat) sau unei fluctuații generale a pieței de acțiuni care nu poate fi atribuită nici unei caracteristici specifice a titlurilor respective (în cazul unui titlu de capital sau al unui instrument derivat pe un titlu de capital).

TITLURI DE CREAŢĂ TRANZACŢIONATE

13. Instituția își clasifică pozițiile nete în funcție de valuta în care acestea sunt exprimate și calculează cerința de capital pentru acoperirea riscului general și a celui specific separat, în fiecare valută.

Riscul specific

14. Instituția atribuie pozițiile sale nete, calculate în conformitate cu dispozițiile punctului 1, categoriilor corespunzătoare din tabelul 1 pe baza scadențelor reziduale și, în continuare, le înmulțește cu ponderile indicate. Instituția însumează pozițiile sale ponderate (fie ele lungi sau scurte) în vederea calculării cerinței de capital pentru acoperirea riscului specific.

Tabelul 1

Elementele administrației centrale	Elemente eligibile			Alte elemente
	între 0 și 6 luni	între 6 și 24 de luni	peste 24 de luni	
0,00 %	0,25 %	1,00 %	1,60 %	8,00 %

Riscul general

(a) *în funcție de scadență*

15. Procedura de calcul al cerinței de capital pentru acoperirea riscului general presupune două etape de bază. În prima etapă, toate pozițiile sunt ponderate în funcție de scadența lor (așa cum s-a explicat la punctul 16), în vederea calculării cerinței de capital necesare pentru acoperirea acestora. În a doua etapă, cerințele de capital pot fi reduse în cazul în care o poziție ponderată este deținută în paralel cu o poziție ponderată de semn opus, în cadrul aceleiași benzi de scadență. Reducerea cerinței de capital va fi, de asemenea, permisă în cazul în care pozițiile ponderate de semn opus se încadrează în benzi de scadență diferite. Cerința de capital poate fi redusă și în cazul în care pozițiile ponderate de semn opus fac parte din benzi de scadență diferite, nivelul reducerii variind în funcție de faptul dacă cele două poziții fac sau nu parte din aceeași zonă și în funcție de zonele cărora le aparțin. Există în total trei zone (grupe de benzi de scadență).
16. Instituția atribuie pozițiile sale nete benzilor de scadență corespunzătoare din a doua sau a treia coloană, după caz, a tabelului 2 de la punctul 18. Instituția realizează acest lucru pe baza scadenței reziduale, în cazul instrumentelor cu rată fixă, și pe baza perioadei rămase până la următoarea refixare a ratei dobânzii, în cazul instrumentelor la care rata dobânzii este refixată înainte de scadența finală. Instituția face, de asemenea, distincție între titlurile de creanță cu un cupon de 3 % sau mai mare și cele cu un cupon mai mic de 3 % și, în consecință, le înscrie în coloana a doua sau a treia a tabelului 2. În continuare, instituția înmulțește fiecare poziție cu ponderea indicată în a patra coloană a tabelului 2 pentru banda de scadență corespunzătoare.
17. Instituția calculează, în continuare, suma pozițiilor lungi ponderate și suma pozițiilor scurte ponderate în fiecare dintre benzile de scadență. Suma corespunzătoare pozițiilor lungi ponderate compensate prin poziții scurte ponderate într-o anumită bandă de scadență reprezintă poziția ponderată compensată în acea bandă, în timp ce poziția lungă reziduală sau poziția scurtă reziduală reprezintă poziția ponderată necompensată în aceeași bandă. Instituția calculează apoi totalul pozițiilor ponderate compensate în toate benzile.
18. Instituția calculează totalul pozițiilor lungi ponderate necompensate din benzile de scadență ale fiecărei zone din tabelul 2, în vederea determinării poziției lungi ponderate necompensate pentru fiecare zonă. În mod similar, pozițiile scurte ponderate necompensate din benzile fiecărei zone sunt însumate în vederea determinării poziției scurte ponderate necompensate ale acelei zone. Partea aferentă poziției lungi ponderate necompensate pentru o anumită zonă care este compensată cu poziția scurtă ponderată necompensată pentru zona respectivă reprezintă poziția ponderată compensată pentru zona respectivă. Partea rămasă a poziției lungi sau scurte necompensate pentru o zonă care nu a putut fi astfel compensată reprezintă poziția ponderată necompensată pentru zona respectivă.

Tabelul 2

Zona	Benzi de scadență		Pondere (%)	Variația estimată a ratei dobânzii (%)
	Cupon egal sau mai mare de 3 %	Cupon mai mic de 3 %		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Unu	0 ≤ 1 lună	0 ≤ 1 lună	0,00	-
	> 1 ≤ 3 luni	> 1 ≤ 3 luni	0,20	1,00
	> 3 ≤ 6 luni	> 3 ≤ 6 luni	0,40	1,00
	> 6 ≤ 12 luni	> 6 ≤ 12 luni	0,70	1,00
Doi	> 1 ≤ 2 ani	> 1,0 ≤ 1,9 ani	1,25	0,90
	> 2 ≤ 3 ani	> 1,9 ≤ 2,9 ani	1,75	0,80
	> 3 ≤ 4 ani	> 2,8 ≤ 3,6 ani	2,25	0,75
Trei	> 4 ≤ 5 ani	> 3,6 ≤ 4,3 ani	2,75	0,75
	> 5 ≤ 7 ani	> 4,3 ≤ 5,7 ani	3,25	0,70
	> 7 ≤ 10 ani	> 5,7 ≤ 7,3 ani	3,75	0,65
	> 10 ≤ 15 ani	> 7,3 ≤ 9,3 ani	4,50	0,60
	> 15 ≤ 20 ani	> 9,3 ≤ 10,6 ani	5,25	0,60
	> 20 ani	> 10,6 ≤ 12,0 ani	6,00	0,60
		> 12,0 ≤ 20,0 ani	8,00	0,60
	> 20 ani	12,50	0,60	

19. În continuare, instituția calculează valoarea corespunzătoare poziției lungi (scurte) ponderate necompensate ale zonei unu care este compensată de poziția scurtă (lungă) ponderată necompensată ale zonei doi. Instituția obține astfel ceea ce se numește, conform punctului 23, poziția ponderată compensată între zona unu și doi. Același calcul se efectuează apoi pentru partea poziției ponderate reziduale necompensate din zona doi și poziția ponderată necompensată din zona trei, în vederea calculării poziției ponderate compensate între zonele doi și trei.
20. În cazul în care dorește, instituția poate inversa ordinea de calcul de la punctul 19, astfel încât să calculeze poziția ponderată compensată între zonele doi și trei înainte de a calcula poziția ponderată compensată între zonele unu și doi.
21. Soldul poziției ponderate necompensate al zonei unu este apoi compensat cu cel al zonei trei, rămas după compensarea poziției din zona trei cu cea din zona doi, în vederea determinării poziției ponderate compensate între zonele unu și trei.
22. Pozițiile reziduale, rezultate în urma parcurgerii celor trei proceduri separate de calcul de compensare prevăzute la punctele 19, 20 și 21, sunt apoi însumate.
23. Cerința de capital a instituției este egală cu suma următoarelor elemente:
- 10 % din suma pozițiilor ponderate compensate ale tuturor benzilor de scadență;
 - 40 % din poziția ponderată compensată din zona unu;
 - 30 % din poziția ponderată compensată din zona doi;
 - 30 % din poziția ponderată compensată din zona trei;
 - 40 % din poziția ponderată compensată între zonele unu și doi și între zonele doi și trei (a se vedea punctul 19);
 - 150 % din poziția ponderată compensată între zonele unu și trei;
 - 100 % din pozițiile ponderate reziduale necompensate.
- (b) în funcție de durată
24. Pentru calcularea cerinței de capital corespunzătoare riscului general aferent titlurilor de creanță tranzacționate, autoritățile competente pot utiliza, cu caracter general sau cu titlu individual, un sistem care să reflecte durata, în locul sistemului prevăzut la punctele 15-23, cu condiția ca instituția să îl utilizeze în mod consecvent.

25. Într-un asemenea sistem, instituția ia în considerare valoarea de piață a fiecărui titlu de creanță cu rată fixă și calculează randamentul la scadență al acestuia, care este rata de actualizare implicită pentru titlul respectiv. În cazul instrumentelor cu rată variabilă, instituția ia în considerare valoarea de piață a fiecărui instrument și calculează randamentul, pornind de la ipoteza că principalul este scadent la următoarea dată de refixare a ratei dobânzii.
26. În continuare, instituția calculează durata modificată pentru fiecare titlu de creanță pe baza următoarei formule:

$$\text{durata modificată} = \frac{\text{durata}(D)}{(1+r)}, \text{ unde:}$$

$$D = \frac{\sum_{t=1}^m \frac{t C_t}{(1+r)^t}}{\sum_{t=1}^m \frac{C_t}{(1+r)^t}}$$

unde:

r = randamentul la scadență (vezi punctul 25)

C_t = plata în numerar la momentul t

m = scadența totală (vezi punctul 25)

27. Instituția înregistrează fiecare titlu de creanță în zona corespunzătoare din tabelul 3. Instituția realizează acest lucru pe baza duratei modificate pentru fiecare instrument.

Tabelul 3

Zona	Durata modificată (în ani)	Dobânda anticipată (schimbare în %)
(1)	(2)	(3)
Unu	$> 0 \leq 1,0$	1,0
Doi	$> 1,0 \leq 3,6$	0,85
Trei	$> 3,6$	0,7

28. Instituția calculează apoi poziția ponderată pe baza duratei, pentru fiecare instrument, înmulțind valoarea sa de piață cu durata sa modificată și cu variația preconizată a ratei dobânzii, în cazul instrumentelor afectate de această durată modificată specială (a se vedea a treia coloană a tabelului 3).
29. Instituția calculează pozițiile sale lungi și scurte, ponderate în funcție de durată, pentru fiecare zonă. Suma rezultată din compensarea, în fiecare zonă, a pozițiilor lungi ponderate cu poziții scurte ponderate reprezintă poziția compensată ponderată în funcție de durată pentru zona respectivă.
- În continuare, instituția calculează pentru fiecare zonă pozițiile necompensate ponderate pe baza duratei. Apoi, aplică sistemul prevăzut la punctele 19-22 pentru pozițiile ponderate necompensate.
30. Cerința de capital a instituției este egală cu suma următoarelor elemente:
- 2 % din poziția compensată ponderată pe baza duratei, pentru fiecare zonă;
 - 40 % din pozițiile compensate ponderate pe baza duratei, între zonele unu și doi și între zonele doi și trei;
 - 150 % din poziția compensată ponderată pe baza duratei, între zonele unu și trei;
 - 100 % din pozițiile reziduale necompensate ponderate pe baza duratei.

TITLURILE DE CAPITAL

31. Instituția calculează suma pozițiilor sale lungi nete și suma pozițiilor sale scurte nete în conformitate cu dispozițiile punctului 1. Totalul celor două sume reprezintă poziția brută totală a instituției. Diferența dintre cele două sume reprezintă poziția sa netă totală.

Riscul specific

32. Pentru a calcula cerința de capital pentru acoperirea riscului specific, instituția înmulțește poziția sa brută totală cu 4 %.
33. Fără a aduce atingere dispozițiilor punctului 32, autoritățile competente pot permite ca cerința de capital pentru acoperirea riscului specific să fie de 2 %, și nu de 4 %, pentru portofoliile titlurilor de capital ale unei instituții care să îndeplinească următoarele condiții:
- (i) să nu fie titluri ale unor emitenți care au emis titluri de creanță tranzacționate pentru care în prezent este necesară o cerință de 8 %, în conformitate cu tabelul 1 de la punctul 14;
 - (ii) titlurile de capital trebuie considerate de către autoritățile competente ca fiind foarte lichide, aplicând criteriile obiective;
 - (iii) nici o poziție individuală nu trebuie să reprezinte mai mult de 5 % din valoarea întregului portofoliu de titluri de capital ale instituției. Cu toate acestea, autoritățile competente pot autoriza poziții individuale de până la 10 %, cu condiția ca suma acestor poziții să nu depășească 50 % din portofoliu.

Riscul general

34. Cerința de capital pentru acoperirea riscului general este egală cu poziția netă totală a instituției înmulțită cu 8 %.

Contracte futures pe indici bursieri

35. Contractele futures pe indici bursieri, echivalentele delta ale opțiunilor pe contractele futures pe indici bursieri și ale opțiunilor pe indici bursieri, denumite în continuare, cu caracter general, „contracte futures pe indici bursieri,” pot fi împărțite pe poziții în fiecare din titlurile de capital din care se compun. Aceste poziții pot fi tratate ca poziții suport în titlurile de capital respective; prin urmare, sub rezerva obținerii acordului autorităților competente, ele pot fi compensate cu poziții de semn opus chiar în titlurile de capital suport respective.
36. Autoritățile competente veghează ca orice instituție care și-a compensat pozițiile în unul sau mai multe titluri de capital, reprezentat într-un contract futures pe indici bursieri cu una sau mai multe poziții de semn opus chiar în contractul futures, să aibă fondurile proprii adecvate acoperirii riscului de pierdere rezultate din diferența între modificarea valorii contractului futures și cea a titlurilor de capital care îl compun. Același lucru este valabil și în cazul în care o instituție deține poziții de semn opuse în contracte futures pe indici bursieri a căror scadență și componență nu sunt identice.
37. Fără a aduce atingere punctelor 35 și 36, contractele futures pe indici bursieri care sunt tranzacționate la bursă și reprezintă, în opinia autorităților competente, indici extrem de diversificați, li se atribuie o cerință de capital pentru acoperirea riscului general de 8 %, însă nu se impune nici o cerință de capital pentru acoperirea riscului specific. Aceste contracte futures pe indici bursieri sunt incluse în calculul poziției nete totale prevăzute la punctul 31, însă nu sunt luate în considerare la calculul poziției brute totale prevăzute la același punct.
38. În cazul în care un contract futures pe indici bursieri nu este împărțit pe pozițiile sale suport este tratat ca un titlu de capital individual. Cu toate acestea, nu se poate ține seama de riscul specific al acestui titlu de capital individual în cazul în care contractul financiar futures pe indici bursieri respectiv este tranzacționat la bursă și reprezintă, în opinia autorităților competente, un indice extrem de diversificat.

SUBSCRIȚIA

39. În cazul unui angajament de subscripție de titluri de creanță și de capital, autoritățile competente pot autoriza o instituție să aplice procedura prezentată în continuare pentru calcularea cerințelor sale de capital. În primul rând, aceasta calculează pozițiile nete prin deducerea pozițiilor aferente angajamentelor de subscripție care sunt

subscrise sau resubscrise de către părți terțe, pe baza unui acord oficial; în al doilea rând, instituția reduce pozițiile sale nete cu următorii factori de reducere:

- ziua lucrătoare zero: 100 %
- prima zi lucrătoare: 90 %
- a doua și a treia zi lucrătoare: 75 %
- a patra zi lucrătoare: 50 %
- a cincea zi lucrătoare: 25 %
- după a cincea zi lucrătoare: 0 %.

Prin „zi lucrătoare zero” se înțelege ziua lucrătoare în care instituția se angajează irevocabil să accepte o cantitate cunoscută de titluri, la un preț convenit.

În al treilea rând, instituția calculează cerințele sale de capital utilizând pozițiile reduse de garantare fermă. Autoritățile competente verifică dacă instituția deține capital suficient pentru acoperirea riscului de pierdere care există între momentul angajamentului inițial și prima zi lucrătoare.

ANEXA II

RIScul DE REGULARIZARE/CONTRAPARTIDĂ

RIScul DE REGULARIZARE/LIVRARE

1. În cazul tranzacțiilor cu titlurile de creanță și titluri de capital (cu excepția acordurilor de dare și de primire în pensiune și operațiunilor de dare și luare de titluri cu împrumut) care nu sunt lichidate după data de livrare prevăzută, instituția trebuie să calculeze diferența de preț la care este expusă. Aceasta constituie diferența dintre prețul de regularizare agreat pentru titlul de creanță sau de capital respectiv și valoarea sa de piață curentă, atunci când diferența poate implica o pierdere pentru instituție. Instituția înmulțește această diferență cu factorul corespunzător din coloana A a tabelului de la punctul 2, în vederea calculării cerinței sale de capital.
2. Sub rezerva dispozițiilor punctului 1, o instituție poate calcula, la latitudinea autorităților competente, cerințele de capital înmulțind prețul de regularizare stabilit pentru fiecare tranzacție neregularizată între a cincea și a patruzeci și cincea zi lucrătoare după data prevăzută cu factorul corespunzător din coloana B a tabelului menționat anterior. Din a patruzeci și șasea zi lucrătoare după data prevăzută, cerința sa de capital este egală cu 100 % din diferența de preț la care este expusă, conform coloanei A.

Numărul de zile lucrătoare după data prevăzută pentru regularizare	Coloana A (%)	Coloana B (%)
5 – 15	1	0,5
16 – 30	30	4,0
31 – 45	75	9,0
46 sau mai mult	100	vezi punctul 2

RIScul DE CONTRAPARTIDĂ

Tranzacțiile incomplete (*free deliveries*)

- 3.1. O instituție trebuie să dețină fonduri sub formă de capital pentru acoperirea riscului de contrapartidă:
 - (i) în cazul în care instituția a plătit titluri înainte de a le primi sau a livrat titluri înainte de a primi plata aferentă și
 - (ii) pentru tranzacțiile transfrontaliere, în cazul în care a trecut o zi sau mai multe de când instituția a efectuat plata ori livrarea respectivă.
- 3.2. Cerința de capital este egală cu 8 % din valoarea titlurilor sau a sumei datorate instituției, înmulțită cu ponderea de risc aplicabilă contrapartidei respective.

Acorduri de dare în pensiune, acorduri de primire în pensiune, operațiuni de dare sau luare de titluri cu împrumut

- 4.1. În cazul acordurilor de dare în pensiune și al operațiunilor de dare de titluri cu împrumut privind titlurile incluse în portofoliul privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare, instituția calculează diferența dintre valoarea de piață a titlurilor și valoarea luată cu împrumut de către instituție sau valoarea de piață a garanției, atunci când diferența respectivă este pozitivă. În cazul acordurilor de primire în pensiune și al operațiunilor de luare de titluri cu împrumut, instituția calculează diferența dintre suma dată cu împrumut de instituție sau dintre valoarea de piață a garanției și valoarea de piață a titlurilor pe care le-a primit, atunci când diferența este pozitivă.

Autoritățile competente iau măsuri pentru a se asigura că garanțiile suplimentare date sunt acceptabile.

În plus, autoritățile competente pot permite instituțiilor să nu ia în considerare suma corespunzătoare garanției suplimentare la efectuarea calculelor descrise la primul paragraf al acestui punct, în cazul în care suma corespunzătoare garanției suplimentare este garantată astfel încât instituția care efectuează transferul este asigurată că, în orice situație, garanția suplimentară îi va fi restituită în cazul incapacității de plată a contrapartidei sale.

Dobânda acumulată este inclusă în calculul valorii de piață a sumelor împrumutate sau luate cu împrumut și a garanției.

- 4.2. Cerința de capital este egală cu 8 % din valoarea calculată în conformitate cu punctul 4.1, înmulțită cu ponderea de risc aplicabilă contrapartidei respective.

Instrumente derivate tranzacționate pe piața extrabursieră

5. În vederea calculării cerințelor de capital corespunzătoare instrumentelor derivate, tranzacționate pe piața extrabursieră, instituțiile aplică dispozițiile anexei II la Directiva 89/647/CEE în cazul contractelor pe rata dobânzii și pe rata de schimb; opțiunile pe titluri de capital cumpărate pe piața extrabursieră și warantele acoperite sunt tratate, în cazul contractelor pe rata de schimb, în conformitate cu dispozițiile anexei II la Directiva 89/647/CEE.

Ponderările de risc aplicabile contrapartidelor respective sunt stabilite în conformitate cu dispozițiile articolului 2 alineatul (9) din prezenta directivă.

ALTE RISCURI

6. Cerințele de capital prevăzute în Directiva 89/647/CEE se aplică riscurilor sub formă de drepturi de brokeraj, comisioane, dobânzi, dividende și depozite de marjă aferente contractelor futures și opțiunilor tranzacționate la bursă care nu sunt acoperite nici de prezenta anexă, nici de anexa II, nici deduse din fondurile proprii prevăzute la punctul 2 litera (d) din anexa V și care sunt direct legate cu elementele incluse în portofoliul privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare.

Ponderările de risc aplicabile contrapartidelor respective se stabilesc în conformitate cu dispozițiile articolului 2 alineatul (9) din prezenta directivă.

ANEXA III

RIScul DE SCHIMB VALUTAR

1. În cazul în care poziția netă totală în deize a unei instituții, calculată în conformitate cu metoda descrisă mai jos, reprezintă mai mult de 2 % din totalul fondurilor sale proprii, instituția înmulțește excedentul cu 8 %, în vederea calculării cerințelor de fonduri proprii pentru acoperirea riscului de schimb valutar.
2. Instituția efectuează un calcul în două etape.
 - 3.1. În primul rând, instituția calculează poziția sa netă deschisă pe fiecare valută (inclusiv pe moneda în care își elaborează documentația destinată autorităților competente). Aceasta poziție reprezintă suma următoarelor elemente (pozitive sau negative):
 - poziția spot netă (respectiv toate elementele activului din care se scad elementele pasivului, inclusiv dobânda acumulată pe valuta respectivă);
 - poziția netă viitoare (respectiv toate valorile de primit din care se scad valorile de plătit în cadrul tranzacțiilor forward în valută, inclusiv contractele futures pe valută și principalul aferent swap-urilor pe valută care nu se reflectă în poziția spot);
 - garanțiile irevocabile (și instrumentele similare) care în mod sigur vor fi utilizate;
 - veniturile și cheltuielile nete viitoare care nu sunt încă scadente, dar sunt deja acoperite în totalitate (pot fi incluse aici, la latitudinea instituțiilor care elaborează documentele destinate autorităților competente și cu acordul prealabil al acestora, veniturile și cheltuielile nete viitoare care nu sunt încă contabilizate; instituția va trebui să exercite o asemenea opțiune în mod constant);
 - echivalentul delta net (sau calculat în funcție de delta) al portofoliului total de opțiuni pe valută;
 - valoarea de piață a altor opțiuni (altele decât cele în valută);
 - orice poziție luată în mod deliberat de o instituție pentru a se proteja împotriva efectului negativ al cursului de schimb asupra indicatorului său de capital poate fi exclusă din calculul pozițiilor nete deschise în valută. Asemenea poziții ar trebui să aibă un caracter structural sau să nu rezulte din elemente care fac parte din portofoliul privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare. Excluderea acestora, precum și orice variație a condițiilor privind excluderea lor necesită acordul autorităților competente. Același tratament, supus aceluiași condiții ca cele de mai sus, poate fi aplicat pozițiilor unei instituții care se raportează la elemente care au fost deja deduse la calculul fondurilor proprii.
 - 3.2. Autoritățile competente pot permite instituțiilor să utilizeze valoarea actualizată netă la calcularea poziției nete deschise pe fiecare valută.
4. În al doilea rând, pozițiile nete scurte și lungi pe fiecare valută, altele decât moneda în care se întocmesc documentele destinate autorităților competente sunt schimbate la cursurile de schimb spot în moneda în care se întocmesc documentele. Ele sunt apoi adunate separat pentru a obține suma pozițiilor scurte nete, respectiv suma pozițiilor lungi nete. Cea mai mare dintre cele două sume reprezintă poziția în valută netă totală a instituției.
5. Fără a aduce atingere dispozițiilor punctelor 1-4 și până la o coordonare ulterioară, autoritățile competente pot prescrie sau permite ca instituțiile să recurgă la alte metode, în vederea punerii în aplicare a prezentei directive.
6. În primul rând, autoritățile competente pot permite instituțiilor să prevadă cerințe de capital pentru acoperirea pozițiilor în valută strâns corelate mai mici decât cele care ar rezulta din aplicarea dispozițiilor punctelor 1-4. Autoritățile competente pot considera că două valute sunt strâns corelate numai în cazul în care înregistrarea, în următoarele zece zile lucrătoare, a unei pierderi din poziții egale și opuse pe astfel de valute, calculată pe baza ratelor de schimb zilnice pe ultimii trei sau cinci ani, egală cu sau mai mică de 4 % din valoarea respectivei poziții compensate (exprimată în moneda în care sunt întocmite documentele destinate autorităților competente), are o probabilitate de cel puțin 99 %, în cazul referirii la o perioadă de observare de trei ani sau de cel puțin 95 %, atunci când se face referire la o perioadă de cinci ani. Cerința de fonduri proprii pentru poziția compensată a două valute strâns corelate este de 4 %, înmulțit cu valoarea poziției compensate. Cerința de capital pentru pozițiile pe valutele strâns corelate, necompensate, pe valute strâns corelate, precum și

pentru toate pozițiile pe alte valute este de 8 %, înmulțit cu cea mai mare dintre suma pozițiilor lungi nete și suma pozițiilor scurte nete pe valutele respective, după eliminarea pozițiilor compensate pe valutele strâns corelate.

7. În al doilea rând, autoritățile competente pot permite instituțiilor să aplice altă metodă decât cea indicată la punctele 1-6, în sensul prezentei anexe. Cerința de capital care rezultă din aplicarea unei asemenea metode trebuie să fie suficientă:
 - (i) pentru a depăși pierderile potențiale pe care le-ar fi avut în cel puțin 95 % din perioadele consecutive de zece zile lucrătoare în decursul ultimilor cinci ani sau în cel puțin 99 % din perioadele consecutive de zece zile lucrătoare din decursul ultimilor trei ani, în cazul în care instituția a început fiecare perioadă cu pozițiile curente;
 - (ii) pe baza unei analize a fluctuației ratei de schimb pe toate perioadele consecutive de zece zile din decursul ultimilor cinci ani, pentru a acoperi pierderile probabile din următoarea perioadă de zece zile lucrătoare, în cel puțin 95 % din cazuri, sau pentru a acoperi pierderile probabile în cel puțin 99 % din cazuri, atunci când analiza fluctuației ratei de schimb se efectuează doar pe ultimii trei ani; sau
 - (iii) oricare ar fi valoarea aferentă cerințelor de capital prevăzute la punctele (i) și (ii), pentru a depăși echivalentul de 2 % din poziția netă deschisă calculată în conformitate cu punctul 4.
8. În al treilea rând, autoritățile competente pot permite instituțiilor să elimine pozițiile pe o valută care face obiectul unui acord interguvernamental cu aplicabilitate obligatorie, în vederea limitării variației acesteia față de alte valute prevăzute în acordul respectiv, aplicând oricare dintre metodele descrise la punctele 1-7. Instituțiile își calculează pozițiile compensate pe asemenea valute și le supun unei cerințe de capital care să nu fie mai mică de jumătate din variația maximă admisă, stabilită în respectivul acord interguvernamental, aferentă valutei respective. Pozițiile nepuse în corespondență pe respectivele valute sunt tratate în același mod ca și celelalte valute.

Fără a aduce atingere primului paragraf, autoritățile competente pot permite ca cerința de capital aferentă pozițiilor compensate în monedele statelor membre participante la a doua etapă a uniunii monetare europene să fie de 1,6 % înmulțit cu valoarea acestor poziții compensate.
9. Autoritățile competente notifică atât Consiliului, cât și Comisiei eventualele metode a căror utilizare o recomandă sau o permit în conformitate cu punctele 6-8.
10. Comisia prezintă un raport Consiliului cu privire la metodele prevăzute la punctul 9 și, în cazul în care va fi necesar și ținându-se cont de evoluția situației internaționale, propune o armonizare a modalităților de tratare a riscului de schimb valutar.
11. Pozițiile nete în valute compuse pot fi separate pe valutele componente pe baza cotelor în vigoare.

ANEXA IV

ALTE RISCURI

Întreprinderile de investiții trebuie să dețină fonduri proprii echivalente cu o pătrime din cheltuielile lor generale pe anul precedent. Autoritățile competente pot ajusta această cerință în cazul modificării semnificative a activității întreprinderii în raport cu anul precedent. În cazul în care întreprindea și-a început activitatea de mai puțin de un an, incluzând ziua începerii activității, cerința de fonduri proprii este egală cu o pătrime din cheltuielile generale prevăzute în programul său de activitate, cu excepția cazului în care autoritățile competente solicită o modificare a acestui program.

ANEXA V

FONDURILE PROPRII

1. Fondurile proprii ale întreprinderilor de investiții și instituțiilor de credit sunt definite în conformitate cu Directiva 89/299/CEE.

Cu toate acestea, în sensul prezentei directive, se consideră că întreprinderile de investiții care nu au una din formele juridice menționate la articolul 1 alineatul (1) din a patra Directivă 78/660/CEE a Consiliului din 25 iulie 1978, întemeiat pe articolul 54 alineatul (3) litera (g) din tratat, privind conturile anuale ale anumitor tipuri de societăți ⁽¹⁾ intră în domeniul de aplicare a Directivei 86/635/CEE a Consiliului din 8 decembrie 1986 privind conturile anuale și conturile consolidate ale băncilor și ale altor instituții financiare ⁽²⁾.

2. Fără a aduce atingere dispozițiilor punctului 1, autoritățile competente pot autoriza instituțiile care sunt obligate să respecte cerințele de capital prevăzute în anexele I, II, III, IV și VI să utilizeze altă definiție a fondurilor proprii pentru a se conforma doar acestor cerințe. Nici o parte din fondurile proprii devenite astfel disponibile nu poate fi utilizată în același timp pentru a se conforma altor cerințe de capital. Această definiție alternativă cuprinde elementele menționate la literele (a), (b) și (c) de mai jos, din care se scade cel de la litera (d), deducerea acestuia din urmă fiind lăsată la latitudinea autorităților competente:

- (a) fondurile proprii în sensul Directivei 89/299/CEE, exceptând doar punctele 12 și 13 ale articolului 2 alineatul (1) din directiva menționată anterior pentru întreprinderile de investiții care sunt obligate să deducă din totalul elementelor menționate la literele (a), (b) și (c) elementul menționat la litera (d);
- (b) profitul net al portofoliului privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare al instituției, din care s-au scăzut în prealabil toate impozitele și dividendele anticipate, mai puțin pierderile nete rezultate din celelalte activități ale lor, cu condiția ca nici una din aceste valori să nu fi fost deja inclusă în elementul menționat la litera (a), în conformitate cu dispozițiile punctului 2 sau 11 de la articolul 2 alineatul (1) din Directiva 89/299/CEE;
- (c) împrumuturile subordonate și elementele prevăzute la punctul 5, sub rezerva condițiilor menționate la punctele 3-7;
- (d) activele nelichide, astfel cum sunt definite la punctul 8.

3. Împrumuturile subordonate menționate la punctul 2 litera (c) au o durată inițială de cel puțin doi ani. Trebuie restituite integral, iar contractul de împrumut nu include nici o clauză care să stipuleze că, în condiții determinate, altele decât lichidarea instituției, datoria va trebui rambursată înainte de scadența convenită, fără acordul autorităților competente. Nici capitalul, nici dobânzile acestor împrumuturi subordonate nu pot fi rambursate, în cazul în care prin efectuarea rambursării fondurile proprii ale instituției respective coboară sub pragul de 100 % din cerințele totale ale instituției.

În plus, instituțiile notifică autorităților competente toate rambursările acestor împrumuturi subordonate din momentul în care fondurile proprii ale instituției coboară sub pragul de 120 % din cerințele totale ale instituției.

4. Împrumuturile subordonate prevăzute la punctul 2 litera (c) nu trebuie să depășească 150 % din fondurile proprii de bază reziduale, în vederea îndeplinirii cerințelor de capital prevăzute în anexele I, II, III, IV și VI, și nu se pot apropia de acest nivel decât în anumite cazuri, admise de autoritățile competente relevante.
5. Autoritățile competente pot autoriza instituțiile să înlocuiască împrumuturile subordonate menționate la punctele 3 și 4 cu elementele prevăzute la punctele 3, 5, 6, 7 și 8 ale articolului 2 alineatul (1) din Directiva 89/299/CEE.
6. Autoritățile competente pot autoriza întreprinderile de investiții să depășească nivelul prevăzut la punctul 4 pentru împrumuturile subordonate, în cazul în care consideră că este corespunzător din punct de vedere prudential și cu condiția ca totalul împrumuturilor subordonate și a elementelor prevăzute la punctul 5 să nu depășească 200 % din fondurile proprii de bază reziduale, în vederea îndeplinirii cerințelor prevăzute în anexele I, II, III, IV și VI, sau 250 % din această sumă, în cazul în care întreprinderile de investiții deduc elementul prevăzut la punctul 2 litera (d) la calcularea fondurilor proprii.

⁽¹⁾ JO L 222, 14.8.1978, p. 11. Directivă modificată ultima dată de Directiva 90/605/CEE (JO L 317, 16.11.1990, p. 60).

⁽²⁾ JO L 372, 31.12.1986, p. 1.

7. Autoritățile competente pot autoriza instituțiile de credit să depășească nivelul prevăzut la punctul 4 pentru împrumuturile subordonate, în cazul în care consideră că este corespunzător din punct de vedere prudential și cu condiția ca suma împrumuturilor subordonate și a elementelor prevăzute la punctul 5 să nu depășească 250 % din fondurile proprii de bază reziduale, în vederea îndeplinirii cerințelor prevăzute în anexele I, II, III și VI.
8. Activele nelichide includ următoarele:
- activele fixe corporale (cu excepția cazului în care se permite ca terenurile și clădirile să facă obiectul împrumuturilor pe care le garantează);
 - participațiile, inclusiv creanțele subordonate, la instituții de credit sau instituții financiare, care pot face parte din fondurile proprii ale acestor instituții, cu condiția să nu fi fost deduse în conformitate cu dispozițiile punctelor 12 și 13 din articolul 2 alineatul (1) din Directiva 89/299/CEE sau cu dispozițiile punctului 9 (iv) din prezenta anexă;
- În cazul în care sunt deținute temporar acțiuni la o instituție de credit sau la o instituție financiară în vederea unei operațiuni de asistență financiară menite să reorganizeze sau să salveze instituția respectivă, autoritățile competente pot renunța la această cerință. Autoritățile competente pot, de asemenea, prevedea o dispensă pentru acțiunile care fac parte din portofoliul privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare al întreprinderilor de investiții;
- participațiile și alte investiții în alte instituții decât instituțiile de credit și instituțiile financiare care nu sunt ușor negociabile;
 - deficiențele filialelor;
 - depozitele, altele decât cele care pot fi rambursate în termen de nouăzeci de zile, exceptând și depozitele de marjă aferente contractelor futures și contractelor de opțiuni;
 - împrumuturile și alte valori datorate, altele decât cele care trebuie rambursate în termen de nouăzeci de zile;
 - stocurile fizice, cu excepția cazului în care fac obiectul cerințelor de fonduri proprii prevăzute la articolul 4 alineatul (2) și cu condiția ca aceste cerințe să nu fie mai puțin stricte decât cele prevăzute la articolul 4 alineatul (1) punctul (iii).
9. Firmele de investiții care fac parte dintr-un grup și care beneficiază de excepția prevăzută la articolul 7 alineatul (4) își calculează fondurile proprii în conformitate cu dispozițiile punctelor 1-8, sub rezerva următoarelor modificări:
- (i) activele nelichide prevăzute la punctul 2 litera (d) se deduc;
 - (ii) excepția prevăzută la punctul 2 litera (a) nu vizează elementele menționate la punctele 12 și 13 din articolul 2 alineatul (1) din Directiva 89/299/CEE, pe care le deține o întreprindere de investiții față de filialele incluse în baza de consolidare prevăzută la articolul 7 alineatul (2) din prezenta directivă;
 - (iii) limitele prevăzute la articolul 6 alineatul (1) literele (a) și (b) din Directiva 89/299/CEE sunt calculate ținând seama de fondurile proprii de bază, deducându-se elementele de la punctul (ii) de mai sus, care sunt prevăzute la punctele 12 și 13 din articolul 2 alineatul (1) din Directiva 89/299/CEE și care sunt incluse în fondurile de bază ale întreprinderilor respective;
 - (iv) elementele prevăzute la punctele 12 și 13 din articolul 2 alineatul (1) din Directiva 89/299/CEE și care sunt descrise la punctul (iii) de mai sus sunt deduse mai degrabă din fondurile proprii de bază decât din suma elementelor, așa cum este prevăzut la articolul 6 alineatul (1) litera (c) din directiva menționată anterior, în special în sensul punctelor 4-7 din prezenta anexă.

ANEXA VI

RISCURILE MAJORE

1. Instituțiile menționate la articolul 5 alineatul (2) supraveghează și controlează riscurile pe care le reprezintă clienții individuali și grupurile de clienți alcătuite în conformitate cu dispozițiile Directivei 92/121/CEE, sub rezerva modificărilor menționate în continuare.
2. Riscurile reprezentate de clienți individuali, care rezultă din portofoliu, sunt calculate prin însumarea elementelor menționate la punctele (i), (ii) și (iii) de mai jos:
 - (i) excedentul - atunci când este pozitiv - pozițiilor lungi față de pozițiile scurte ale unei instituții pe toate instrumentele financiare emise de clientul în cauză (poziția netă pe fiecare dintre diferitele instrumente calculându-se conform metodelor prevăzute în anexa I);
 - (ii) în cazul subscripției de titluri de creanță sau de capital, riscul instituției îl reprezintă riscul său net (care este calculat prin deducerea pozițiilor de subscripție care sunt subscrise sau resubscrise de părți terțe pe baza unui acord oficial) redus cu factorii prevăzuți la punctul 39 din anexa I;

Până la o coordonare ulterioară, autoritățile competente solicită instituțiilor să instituie sisteme de supraveghere și control al riscurilor de subscripție în perioada dintre momentul angajamentului inițial și prima zi lucrătoare, ținând seama de natura riscurilor întâlnite pe piețele respective;
 - (iii) riscuri rezultate din tranzacțiile, operațiunile și contractele prevăzute în anexa II, încheiate cu clientul respectiv, care sunt calculate în conformitate cu metodele prevăzute în anexa menționată anterior, fără aplicarea ponderilor pentru riscul de contrapartidă.
3. Apoi, riscurile reprezentate de grupurile de clienți interdependenți, care decurg din portofoliul privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare, sunt calculate prin însumarea riscurilor față de clienții individuali dintr-un astfel de grup, în conformitate cu modalitatea de calcul prezentată la punctul 2.
4. Riscul total față de clienți individuali sau de grupuri de clienți interdependenți se calculează prin însumarea riscurilor care rezultă din portofoliu privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare și a celor care provin din afara portofoliului privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare, ținând seama de dispozițiile articolului 4 alineatele (6)-(12) din Directiva 92/121/CEE. Pentru calcularea riscurilor din afara portofoliului privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare, instituțiile consideră nul riscul rezultat din activele deduse din fondurile lor proprii prevăzute la punctul 2 litera (d) din anexa V.
5. Riscul total la care este expusă o instituție de către un client individual sau de către un grup de clienți interdependenți, calculat în conformitate cu dispozițiile punctului 4, este notificată în conformitate cu articolul 3 din Directiva 92/121/CEE.
6. Suma riscurilor la care este expusă o instituție de către un client individual sau de un grup de clienți interdependenți se încadrează în limitele prevăzute la articolul 4 din Directiva 92/121/CEE, sub rezerva dispozițiilor tranzitorii ale articolului 6 din directiva menționată anterior.
7. Fără a aduce atingere dispozițiilor punctului 6, autoritățile competente pot autoriza ca activele reprezentând creanțe și celelalte riscuri la care sunt expuse întreprinderile de investiții, întreprinderile de investiții recunoscute din țări terțe și casele de compensație sau bursele de instrumente financiare recunoscute să li se aplice același tratament acordat activelor reprezentând creanțe și celorlalte riscuri ale instituțiilor de credit prevăzut la articolul 4 alineatul (7) punctul (i) și alineatele (9) și (10) din Directiva 92/121/CEE.
8. Autoritățile competente pot autoriza depășirea limitelor stabilite la articolul 4 din Directiva 92/121/CEE, sub rezerva îndeplinirii simultane a următoarelor condiții:
 1. riscurile din afara portofoliului privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare reprezentate de client sau de grupul de clienți respectivi nu depășesc limitele stabilite în Directiva 92/121/CEE, calculate în funcție de fondurile proprii în sensul Directivei 89/299/CEE, astfel încât depășirea să rezulte în totalitate din portofoliul privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare;
 2. întreprinderea să răspundă unei cerințe de capital suplimentare pentru depășire, în raport cu limitele stabilite în articolul 4 alineatele (1) și (2) din Directiva 92/121/CEE. Aceasta se calculează selectând din cadrul riscului total, care decurge din portofoliul privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare, reprezentat de clientul sau de grupul de clienți respectiv, elementele care implică cele mai mari cerințe de risc specific menționate în anexa I și cerințele menționate în anexa II și a căror sumă este egală cu valoarea depășirii menționate la punctul 1; în cazul în care depășirea nu a durat mai mult de zece zile, cerința de capital suplimentar se ridică la 200 % din cerințele prevăzute în teza anterioară referitoare la aceste elemente.

Din a zecea zi de după apariția depășirii, elementele depășirii, selectate în conformitate cu criteriile menționate mai sus, sunt alocate rândului corespunzător din coloana 1 a tabelului de mai jos, în ordinea crescătoare a riscului specific menționat în anexa I și/sau cerințele prevăzute la anexa II. Instituția trebuie să răspundă, în acest caz, unei cerințe de capital suplimentare, egale cu suma cerințelor de risc specific din anexa I și/sau cu ale cerințelor din anexa II referitoare la aceste elemente, multiplicată cu factorul corespunzător din coloana 2;

Tabel

Depășirea limitelor (pe baza procentajului fondurilor proprii)	Coefficienți
(1)	(2)
până la 40 %	200 %
între 40 % și 60 %	300 %
între 60 % și 80 %	400 %
între 80 % și 100 %	500 %
între 100 % și 250 %	600 %
peste 250 %	900 %

3. după trecerea a cel mult zece zile de la apariția depășirii, riscul care decurge din portofoliu, reprezentat de client sau de grupul de clienți interdependenți, nu depășește 500 % din fondurile proprii ale instituției;
4. orice depășire care durează mai mult de zece zile nu e mai mare, per total, decât 600 % din fondurile proprii ale instituției;
5. instituțiile semnalizează autorităților competente, din trei în trei luni, toate cazurile în care limitele stabilite în articolul 4 alineatele (1) și (2) din Directiva 92/121/CEE au fost depășite în ultimele trei luni. Pentru fiecare caz în care s-au depășit limitele, trebuie raportate valoarea depășirilor și numele clientului respectiv.
9. Autoritățile competente stabilesc proceduri - pe care le notifică atât Consiliului, cât și Comisiei - pentru a preveni evitarea deliberată a necesității îndeplinirii cerințelor de capital suplimentare în cazul riscurilor care depășesc limitele stabilite la articolul 4 alineatele (1) și (2) din Directiva 92/121/CEE în situația în care riscurile persistă mai mult de zece zile, transferând temporar riscurile respective spre altă societate, care face sau nu parte din același grup, și efectuând operațiuni artificiale în scopul înlăturării riscului pe perioada de zece zile și al creării unui nou risc. Instituțiile aplică sisteme care asigură semnalarea de îndată a autorităților competente privind orice transfer care are acest efect.
10. Autoritățile competente pot autoriza instituțiile abilitate să recurgă la cealaltă definiție a fondurilor proprii prevăzută la punctul 2 din anexa V și să utilizeze această definiție în sensul punctelor 5, 6 și 8 din prezenta anexă, cu condiția ca instituțiile respective să fie obligate, în plus, să îndeplinească toate obligațiile enumerate la articolele 3 și 4 din Directiva 92/121/CEE, în ceea ce privește riscurile din afara portofoliului privind tranzacțiile cu titluri (instrumente) financiare, utilizând fondurile proprii în sensul Directivei 89/299/CEE.